

Geplande wijzigingen in het LEP NRW (regionaal ontwikkelingsplan Noordrijn-Westfalen) (stand van het concept: 15 december 2017)

Opmerkingen over het lezen van de synopsis:

Linkerkolom: weergave van de definities en uitleg van de geldende LEP-tekst waarin wijzigingen zijn aangebracht. Voor zover de volledige weergave van een bepaling of uitleg achterwege wordt gelaten, wordt daarop gewezen.

Middelste kolom: er worden alleen alinea's weergegeven waarin tekstuele wijzigingen worden aangebracht. Alinea's waarin geen wijzigingen worden aangebracht, worden dus niet nogmaals weergegeven in de middelste kolom. Stukken met tekstuele wijzigingen zijn cursief gemarkeerd. Voor zover bepalingen of paragrafen van het vorige LEP worden geschrapt, wordt de tekst in de middelste kolom onderbroken of op een andere geschikte manier weergegeven.

Rechterkolom: weergave van redenering voor de beoogde wijzigingen in de LEP-tekst

Specificaties (doelstellingen en principes) zijn **vetgedrukt**; in de uitleg zijn alleen de **kopjes vet cursief** weergegeven.

Onderbouwing

Inhoud

Met de veranderingen die nu zijn doorgevoerd, zal het ontwikkelingsplan (LEP) van de deelstaat NRW, dat op 8 februari 2017 in werking is getreden, punt voor punt worden gewijzigd. De redenen voor de beoogde veranderingen zijn de veranderde politieke doelstellingen van de federale overheid.

Dit omvat de intentie om ervoor te zorgen dat plattelandsgebieden en grootstedelijke gebieden gelijke ontwikkelingskansen hebben. Te dien einde is het de bedoeling om gemeenten meer flexibiliteit en beslissingsbevoegdheid te geven bij het afbakenen van gebieden en om naar behoefte nieuwe woonwijken en commerciële gebieden toe te wijzen, ook in dorpen met minder dan 2000 inwoners.

Deze veranderingen zijn bedoeld om prikkels te genereren om werkgelegenheid te creëren en te behouden en om waardeketens te behouden.

De federale planning van NRW levert hiermee ook een bijdrage aan het toewijzen van voldoende commerciële ruimte. Het LEP bevat dienovereenkomstig o.a. nieuwe bepalingen voor bebouwingontwikkeling, voor het gebruik van hernieuwbare energie, voor de verkeersinfrastructuur en voor de winning van delfstoffen.

De uitbreiding van windenergie stuit in veel delen van de deelstaat op kritiek van de bevolking. Met gewijzigde locatietoewijzingen voor het gebruik van hernieuwbare energiebronnen moet de acceptatie voor het gebruik van windmolenparken worden gehandhaafd en moeten gemeenten meer beslissingsbevoegdheid krijgen.

Het is ons doel om op korte termijn met de planning op federaal niveau een flexibel, toekomstbestendig en duurzaam totaalconcept voor ruimtelijke ordening te presenteren dat voldoende ruimte laat voor regionale en stedelijke ontwikkelingsplanning en tegelijkertijd onze economie voldoende ontwikkelingsruimte biedt.

Onderbouwing van de bepalingen van het LEP en de daaruit voortvloeiende overwegingen zijn uiteengezet in de inleiding van het LEP, in het milieurapport en in de toelichtingen bij de verschillende doelstellingen en uitgangspunten.

Milieurapport

Volgens § 8 ROG werd er een milieurapport opgesteld voor de beoogde wijzigingen van het LEP NRW. Dit houdt rekening met de vereisten van de ROG m.b.t. milieutests en is methodisch gebaseerd op het milieurapport over het van kracht zijnde LEP NRW volgens algemeen aanvaarde normen. De beschrijving en evaluatie van mogelijke milieueffecten voor elke geplande afzonderlijke wijziging in het LEP in gestandaardiseerde testbladen vormen de kern van het milieurapport.

Samenvattend concludeert het milieurapport dat de geplande wijzigingen in het LEP geen specifieke ruimtelijke effecten hebben op milieubeschermingsgoederen. Over het algemeen kan echter worden verwacht dat verschillende geplande wijzigingen in het LEP zullen leiden tot een intensiever gebruik van de open ruimte. Op ondergeschikte planningsniveaus zal dit vermoedelijk leiden tot concreet beschrijfbaar nadelige effecten op individuele milieubeschermingsgoederen (bijv. door landgebruik). Daarom moeten er op deze planningsniveaus meer concretere milieurapporten worden opgesteld.

Procedure

Volgens § 7, lid 7 ROG zijn de bepalingen van ROG over het opstellen van ruimtelijke bestemmingsplannen ook van toepassing op hun verandering, aanvulling en opheffing.

Paragraaf 9 van de Duitse wet " *Gesetz zur Änderung raumordnungsrechtlicher Vorschriften* " [*wet tot wijziging van de voorschriften m.b.t. de ruimtelijke ordening*], die op 29.11.2017 in werking is getreden, voorziet in de verplichting om het publiek en de overheidsinstanties, die bij hun zaken zijn betrokken, op de hoogte te houden van de opstelling van de ruimtelijke ordening. Bovendien moet de overheid worden gevraagd om informatie te verstrekken over de geplande of reeds geïnitieerde plannen en maatregelen en over hun time management, wat van belang kan zijn voor het opstellen van de plannen. Hetzelfde geldt voor andere beschikbare informatie die nuttig is voor de identificatie en beoordeling van de overwegingen.

Het voorschrift specificeert zelf niets over het tijdstip waarop dit gemeld moet worden; uit de toelichting op de wet (BT-Drs. 18/10883, pagina 46) wordt echter duidelijk dat dit moet plaatsvinden tijdens de "*fase voordat er een eerste conceptplanning is opgesteld*".

Bij gebrek aan specifieke federale bepalingen over de procedure zijn er verschillende manieren om informatie te verstrekken mogelijk. De federale stedenbouwkundige instantie heeft aan deze verplichting voldaan door onmiddellijk nadat het kabinet besloten heeft de procedure uit te voeren, een persconferentie in te lassen waarbij de voorgestelde wijzigingen gepresenteerd werden en waarbij dit vervolgens in heel NRW gepubliceerd werd en de voorgestelde wijzigingen tegelijkertijd in synoptische vorm op het internet geplaatst werden.

Bovendien vindt er een grensoverschrijdende coördinatie overeenkomstig § 9 lid 4 ROG plaats met de andere deelstaten die aan Noordrijn-Westfalen grenzen.

(Opmerking: verdere details over de voortgang van de procedure kunnen worden toegevoegd nadat de deelnameprocedure is voltooid).

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
2-3 Zielstellung 'Bebouwde en open ruimte'	2-3 Zielstellung 'Bebouwde en open ruimte'	
<p>Als basis voor een duurzame en milieuvriendelijke ruimtelijke ontwikkeling die recht doet aan alle eisen wat betreft bebouwingsstructuur, dient het deelstaatgebied te worden onderverdeeld in gebieden die prioritair een bebouwingsfunctie (bebouwde ruimte) dan wel prioritair een openruimtefunctie (open ruimte) vervullen resp. gaan vervullen.</p> <p>De bebouwingsontwikkeling van de gemeenten vindt plaats binnen de bebouwde gebieden die in de regioplanning als zodanig zijn aangewezen.</p> <p>Onverminderd zin 2 kan er bebouwingsontwikkeling plaatsvinden in kernen [Ortsteile] die gelegen zijn in door de regioplanning aangewezen open ruimte; de bebouwingsontwikkeling in dergelijke kernen dient te worden afgestemd op de behoeften van de lokale bewoners en aanwezige bedrijven, waarbij</p>	<p>Onverminderd zin 2 kan er bebouwingsontwikkeling plaatsvinden in kernen die gelegen zijn in door de regioplanning aangewezen open ruimte, waarbij er rekening dient te worden gehouden met de vereisten op het vlak van landschapsontwikkeling en het behoud van landbouwgronden. De bebouwingsontwikkeling in dergelijke kernen dient te worden afgestemd op de</p>	<p>De redenen voor de beoogde veranderingen zijn met name de volgende uitspraken in het regeerakkoord:</p> <p><i>"Plattlandsgebieden en agglomeraties hebben wederom gelijke ontwikkelingskansen nodig. Te dien einde zullen wij onze gemeenten bij de gebiedsaanduiding hun flexibiliteit en beslissingsbevoegdheid teruggeven. Wij zullen het</i></p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>in het bijzonder rekening te worden gehouden met de vereisten op het vlak van landschapsontwikkeling en het behoud van landbouwgronden.</p> <p>In open ruimte die in de regioplanning als zodanig is aangewezen, kunnen bij wijze van uitzondering bouwgebieden en -ruimten weergegeven en aangewezen worden, indien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dit vereist is in het kader een de bijzondere publieke bestemming voor gebouwen van de deelstaat of de federale bond - de betreffende bebouwing in ruimtelijke zin duidelijk ondergeschikt is aan de een bijbehorende open-ruimtefunctie. 	<p>behoefden van de lokale bewoners en aanwezige bedrijven.</p> <p><i>De bebouwingsontwikkeling van een dergelijke kern in een algemeen bouwgebied is mogelijk als dit voldoet aan de vereiste van het bouwgebied en als er een voldoende divers aanbod aan infrastructuurfaciliteiten voor basisvoorzieningen is.</i></p> <p>In open ruimte die in de regioplanning als zodanig is aangewezen, kunnen er bij wijze van uitzondering bouwgebieden en -ruimten weergegeven en aangewezen worden, indien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ze rechtstreeks aansluiten op het bouwgebied en het vast te leggen bouwgebied niet op een duidelijk herkenbare grens ligt, - het om een passende uitbreiding van bestaande activiteiten of een overdracht van activiteiten tussen naburige kernen gaat; - het gaat om de juiste ontwikkeling van bestaande locaties met voorzieningen voor recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme inclusief terreinen met vakantie- en weekendhuisjes, die overwegend door bebouwing zijn gekenmerkt - het veehouderijfaciliteiten betreft die niet langer onderworpen zijn aan voorrechten overeenkomstig § 35 lid 1, nr. 4 BauGB of - dit vereist is in het kader van een bijzondere publieke bestemming voor gebouwen van de deelstaat of de federale bond - de betreffende bebouwing in ruimtelijke zin duidelijk ondergeschikt is aan een bijbehorende 	<p><i>mogelijk maken dat er desgewenst nieuwe kernen en commerciële gebieden kunnen worden toegewezen, zelfs op plaatsen met minder dan 2000 inwoners.</i>" (pagina 35)</p> <p><i>"Veeteelfaciliteiten moeten buiten toegestaan blijven. Stallen horen niet in industriegebieden thuis."</i> (pagina 35)</p> <p><i>"Veeteelfaciliteiten horen bij agrarische landschappen. Commerciële gebieden zijn zelfs op het platteland schaars. Daarom heffen wij meteen de vereiste op dat nieuwe stallen met commercieel vee alleen in industrie- of commerciële gebieden mogen worden gevestigd."</i> (pagina 88)</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
	<i>open-ruimtefunctie.</i>	
	<i>Doelstelling 2-4 Ontwikkeling van kernen die in de regioplanning als open ruimte zijn aangewezen</i>	
	<p>Rekening houdend met de vereisten van landschapontwikkeling en het behoud van landbouwgrond is er in kernen, die in de regioplanning als open ruimte zijn aangewezen, een op behoeften gebaseerde woningbouw mogelijk die aan de bestaande infrastructuur aangepast is.</p> <p>Bovendien is de op behoeften gebaseerde ontwikkeling van een dergelijke kern tot een algemeen bebouwde ruimte mogelijk als er een voldoende divers aanbod aan infrastructuurfaciliteiten voor basisvoorzieningen is.</p>	"Plattelandsgebieden en agglomeraties hebben op hun beurt gelijke ontwikkelingskansen nodig. Te dien einde zullen wij onze gemeenten bij de gebiedsaanduiding hun flexibiliteit en beslissingsbevoegdheid teruggeven. Wij zullen het mogelijk maken dat er desgewenst nieuwe kernen en commerciële gebieden kunnen worden toegewezen, zelfs op plaatsen met minder dan 2000 inwoners." (Pagina 35)
Ad 2-3 Bebouwde en open ruimte	Ad 2-3 Bebouwde en open ruimte	
<p>Opmerking: de eerste vier alinea's van de toelichting op de doelen 2-3 worden hier niet weergegeven).</p> <p>Voor de 'Algemene bebouwde gebieden' zoals aangewezen in de regioplanning, geldt een bestaand of gepland minimum aantal van 2000 bewoners, aangezien beneden deze omvang doorgaans geen centraalplaatselijk relevante voorzieningsfuncties</p>	<p>(Opmerking: de eerste vier alinea's van de toelichting bij de doelen 2-3 zullen ongewijzigd worden overgenomen.)</p> <p>Voor de 'Algemene bebouwde gebieden', zoals aangewezen in de regioplanning, geldt <i>doorgaans</i> een bestaand of gepland minimum aantal van 2000 bewoners, aangezien onder deze omvang <i>doorgaans</i></p>	zie hiervóór

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>kunnen ontstaan.</p>	<p>geen centraalplaatselijk relevante voorzieningsfuncties kunnen ontstaan.</p> <p><i>Uitbreidingen van bebouwde gebieden moeten in hun geheel voldoen aan de bovenlokale behoeften en moeten daarom bovenlokaal worden gecoördineerd.</i></p> <p><i>Een oriëntatie (zonder uitzonderingen) van de bebouwingsontwikkeling in de bebouwde ruimte, die door de regioplanning vastgelegd is, zou echter afbreuk doen aan de belangen van bestaande kleinere wijken. De vastgelegde concentratie van bebouwingsontwikkeling in de bebouwde ruimte die door regioplanning vastgelegd is, betreft voor zover o.a. de op groei gerichte toewijzing van bebouwingsgebieden voor immigratie en verplaatsing of hervestiging van bedrijven.</i></p> <p><i>Het is mogelijk om kleinere woonwijken met een opnamecapaciteit van minder dan 2000 inwoners voor de behoeften van de lokale bevolking en de ontwikkeling van bestaande bedrijven onafhankelijk te ontwikkelen. Woonwijken, waar minder dan 2000 mensen wonen, hebben doorgaans geen ruimtelijk gebundeld aanbod aan publieke en private diensten en voorzieningen. Niettemin moet er op plattelandsgebieden in het kader van zelfontplooiing door middel van een actieve, geïntegreerde dorpsontwikkeling gestreefd worden naar een adequate voorziening van openbare diensten en een aantrekkelijke dorpskern om dit op lange termijn te waarborgen. In grote, dunbevolkte gebieden, bijvoorbeeld in de Eifel of in het Sauerland, kunnen sommige van deze woongebieden de voorzieningen (bijv. school) voor andere nog kleinere kernen</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>Indien er een behoefte aan bebouwde ruimte bestaat en de mogelijkheid tot verdere ontwikkeling van reeds in de regioplanning aangewezen bebouwde gebieden ontbreekt, kan worden voorzien in de ontwikkeling van een kleinere kern, die dan in de regioplanning als bebouwd gebied dient te worden aangewezen. Dit wordt tot uitdrukking gebracht met de formulering "vervullen resp. gaan vervullen" in Doelstelling 2-3 en is zodoende in afwijking van Uitgangspunt 6.2-1 mogelijk.</p>	<p><i>overnemen. Voor de lokale bevolking kan er extra behoefte aan huisvesting ontstaan, o.a. door de natuurlijke bevolkingsontwikkeling in de wijk, door een afnemende bezettingsdichtheid van appartementen, door toenemende woonruimtebehoeften van de inwoners of door sanerings- of herstructureeringsmaatregelen in het woningbestand om bijv. stedelijke wantoestanden recht te trekken. Het zelfvoorzieningskader omvat ook een middellange- tot langetermijn-planning van bouwterreinen en bouwgebieden voor de lokale bevolking.</i></p> <p><i>Bovendien kan een kleine kern conform zin 4 tot een algemeen bebouwd gebied worden ontwikkeld.</i></p> <p><i>Indien er een behoefte aan bebouwde ruimte bestaat en de mogelijkheid tot verdere ontwikkeling van reeds in de regioplanning aangewezen bebouwde gebieden ontbreekt, kan worden voorzien in de ontwikkeling van een kleinere kern, die dan in de regioplanning als bebouwd gebied dient te worden aangewezen. Dit wordt tot uitdrukking gebracht met de formulering "vervullen resp. gaan vervullen" in Doelstelling 2-3 en is zodoende in afwijking van Uitgangspunt 6.2-1 mogelijk</i></p> <p><i>Indien er een behoefte aan bebouwde ruimte bestaat, wordt dit als bewezen beschouwd als dit de behoeften die voor de gemeente zijn geïdentificeerd in overeenstemming met doelstelling 6.1-1 dekt en als de voordelen van een dergelijke bebouwingsontwikkeling opwegen tegen een uitbreiding van de bestaande algemene bebouwde ruimte.</i></p> <p><i>Dit kan bijv. het geval zijn als de mogelijkheden voor verdere ontwikkeling van de bestaande bebouwde</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>De qua doelstelling verwante term 'bebouwingsontwikkeling' omvat in het bijzonder de aanwijzing van bouwruimte en bouwgebieden in de</p>	<p><i>ruimte worden beperkt door:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>daarmee strijdige bepalingen inzake ruimtelijke ordening, zoals regionale groene gebieden, natuurgebieden, bos of dergelijke,</i> – <i>andere tegenstrijdige wettelijke vereisten, zoals waterbeschermingsgebieden, overstromingsgebieden, enz.,</i> – <i>daarmee strijdige topografische of natuurlijke omstandigheden,</i> – <i>niet-realiseerbare of dure uitbreidingen voor het bouwrijp maken van een terrein of voor de noodzakelijke technische infrastructuur (bijv. uitbreiding van het gehele rioolstelsel in een algemeen vestigingsgebied, alleen om individuele woongebieden te kunnen bouwen).</i> <p><i>Dit kan ook het geval zijn als de toewijzing van nieuwe algemene gebieden voor residentieel gebruik alleen mogelijk is in de bestaande algemene bouwruimte voor industrieel gebruik. Zelfs korte afstanden naar het centrum kunnen voordelig zijn in vergelijking met de uitbreiding van bestaande algemene bebouwingsgebieden op locaties die op een grotere afstand van het centrum liggen.</i></p> <p><i>Voor een mogelijke verdere ontwikkeling tot een algemene bouwruimte zijn met name kleinere wijken geschikt die al over voldoende infrastructuur m.b.t. basisvoorzieningen beschikken of die dit in de toekomst zullen krijgen.</i></p> <p><i>De qua doelstelling verwante term 'bebouwingsontwikkeling' omvat de aanwijzing van bouwruimte en bouwgebieden in de gemeentelijke planning. De aldus gedefinieerde bebouwingsontwikkeling dient een plaats te vinden in de bebouwde gebieden zoals aangewezen in de</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>gemeentelijke planning [Bauleitplanung] evenals ontwikkelingen conform § 34 Baugesetzbuch (BauGB) [Duits federaal bouwboek]. De aldus gedefinieerde bebouwingsoontwikkeling dient plaats te vinden in de bebouwde gebieden zoals aangewezen in de regioplanning en – in beperkte omvang – in kleinere kernen die vallen binnen de open ruimte zoals aangewezen in de regioplanning.</p> <p>Uitzondering op de bepaling in Doelstelling 2.3 zin 3 vormen de aanwijzing en weergave van bouwinitiatieven ten behoeve van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - initiatieven van de federale bond of deelstaat die om dwingende redenen van algemeen belang noodzakelijk zijn, maar die niet kunnen worden gevestigd in de bebouwde ruimte, noch in kernen binnen de open ruimte zoals aangewezen in de regioplanning (bijv. vanuit het deelstaatbelang noodzakelijke initiatieven met een bijzondere bestemming, zoals penitentiaire inrichtingen of tbs-klinieken); - initiatieven die qua gebruik een open-ruimtefunctie hebben en qua gebiedsomvang duidelijk ondergeschikt zijn. 	<p><i>regioplanning en – in beperkte omvang – in kleinere kernen die vallen binnen de open ruimte zoals aangewezen in de regioplanning.</i></p> <p><i>Het eerste streepje van de uitzondering maakt duidelijk dat bouwterreinen en -gebieden bij wijze van uitzondering ook worden gerepresenteerd en vastgelegd als ze niet binnen het in de regioplanning vastgelegde bebouwingsgebied liggen, maar er alleen aan grenzen. Hierbij wordt rekening gehouden met de bepaling in paragraaf 35 lid 2 van de LPG DVO, die bepaalt dat ruimtelijk relevante plannen en maatregelen meestal alleen cartografisch worden weergegeven als de ruimtevereisten meer dan 10 ha bedragen. Als de planner aan de andere kant een bewuste en verstandige afbakening heeft gemaakt tussen het bouwgebied en de open ruimte, bijv. als de gebiedsgrens te herkennen is aan natuurlijke omstandigheden zoals een rivier, aan bestaande infrastructuur of aan een geografische grens, is de uitzondering niet van toepassing. Overeenkomstige informatie kan niet alleen worden gehaald uit de cartografische presentatie, maar kan ook gevonden worden in de toelichting op het plan of in de documentatie van de lay-out (bijv. OVG NRW, arrest d.d. 30.09.2014 - 8 A 460/13 -, BRS 82 nr. 111)</i></p> <p><i>De uitzondering geldt ook voor stadsplanning voor de uitbreiding of wijziging van voetoolfaciliteiten, die niet langer onder het voorrecht vallen op grond van § 35 lid 1 nr. 4 BauGB en waarvan de geplande uitbreiding of verandering functioneel gezien verband houdt met het reeds bestaande bedrijf.</i></p> <p><i>Projecten die in een buitengebied zijn toegestaan,</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
	<p><i>worden niet door deze bepaling beïnvloed. In dit verband kunnen gemeenten ook een fijnbestuurde ruimtelijke ordening uitvoeren voor projecten die in een buitengebied zijn toegestaan. Dus is een ontwikkeling van ondernemingen in de context van § 35 lid 2 BauGB en conform § 35 lid 4 nr. 6 BauGB mogelijk. In dit verband wordt verwezen naar § 35, lid 4, nr. 6 BauGB en de daarop betrekking hebbende rechtspraak.</i></p> <p><i>Daarnaast maakt het tweede streepje ook de ruimtelijke ordening voor de verplaatsing van bedrijven tussen naburige kernen mogelijk, d.w.z. van de ene naar de andere wijk. Dit kan bijvoorbeeld nodig zijn om hun eigen bedrijfsactiviteiten te optimaliseren of omdat kleinschalige operationele bedrijven, zoals kleine ambachtelijke bedrijven, aangewezen zijn op klanten, leveranciers en werknemers uit de directe omgeving. Ter bescherming van landbouwgrond omvat deze uitzondering niet de verplaatsing van bedrijven vanuit het bebouwingsgebied naar kernen die in de regioplanning vastgelegde open ruimte liggen. Dit zou indruisen tegen een geconcentreerde bebouwingsontwikkeling en het bijbehorende efficiënte gebruik van infrastructuur en ook tegen het economisch gebruik van land.</i></p> <p><i>Met de uitzondering van het derde streepje moeten de reeds bestaande voorzieningen op het gebied van cultuur, recreatie, sport, recreatie en toerisme in Noordrijn-Westfalen efficiënter worden gebruikt en een meer economisch perspectief krijgen. Door de uitzondering kan er een stedelijke ontwikkelingsplanning uitgevoerd worden m.b.t. de in de open ruime geïsoleerde bestaande locaties, die</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>Indien het LEP bepalingen bevat ten aanzien van overige initiatieven, zoals initiatieven conform 6.6-2 (Locatie-eisen voor bepaalde voorzieningen op het gebied van recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme), 8.3-2 (Locaties van afvalverwerkingsinstallaties en 10.2-5 (Opwekking van zonne-energie), blijven deze bepalingen onverlet.</p>	<p><i>voornamelijk gekenmerkt worden door voorzieningen op het gebied van recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme inclusief terreinen met vakantie- en weekendhuisjes en die overwegend door bebouwing zijn gekenmerkt. Onder de bestaande locaties in de zin van de uitzondering vallen de feitelijk bestaande initiatieven die conform §§ 30 ev BauGB zijn goedgekeurd of die conform §§ 30 ev BauGB geschikt zijn voor goedkeuring. Met betrekking tot de juiste verdere ontwikkeling van een bestaande locatie kan worden verwezen naar de toelichting op de uitzondering bij het tweede streepje.</i></p> <p><i>Bij het verder ontwikkelen van bestaande locaties, die als nieuwe locatie aan de locatievereisten van doelstelling 6.6-2 voldoen, zullen er geen aanvullende vereisten tot stand komen.</i></p> <p><i>De uitzondering geldt ook voor gemeentelijke plannen met betrekking tot de uitbreiding of wijziging van veeteeltfaciliteiten die als gevolg hiervan niet meer vallen onder de privileges conform § 35 lid 1 nr. 4 BauGB en waarvan de geplande uitbreiding of wijziging functioneel verband houdt met de bestaande inrichting.</i></p> <p><i>Indien het LEP bepalingen bevat ten aanzien van overige initiatieven, zoals initiatieven conform de bepalingen van hfdst. 6.5 m.b.t. projecten conform § 11 sectie3 BauNVO, initiatieven conform 6.6-2 (locatie-eisen voor bepaalde voorzieningen op het gebied van recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme), 8.3-2 (locaties van afvalverwerkingsinstallaties) en 10.2-5 (opwekking van zonne-energie), blijven deze bepalingen onverlet.</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>Deze uitzondering geldt niet voor gemeentelijke plannen met betrekking tot (industriële) bedrijven die als gevolg van een vestiging niet of vanwege een uitbreiding of wijziging niet meer vallen onder de privileges conform § 35 lid 1 nr. 1, 4 of 6 BauGB. Het betreft een uitzonderingsregeling die zeer beperkt dient te worden toegepast. Aanpassingen van aanwezige, reeds toegelaten bedrijven die uitsluitend dienen tot instandhouding van het reeds toegelaten bedrijf, blijven conform de richtlijn in § 35 lid 1 nr. 4 BauGB mogelijk, in het bijzonder wanneer deze niet met een uitbreiding van bebouwing gepaard gaan en een positieve functie op het vlak van milieubescherming en dierenwelzijn hebben. Wat dit betreft is ook meer gedetailleerde afstemming op het niveau van de gemeentepanning niet uitgesloten.</p> <p>(Hinweis: Die weiteren vier Absätze der ursprünglichen Erläuterungen zu Ziel 2-3 wurden soweit noch relevant nach oben verschoben (s. mittlere Spalte).</p>	<p>Deze uitzondering geldt niet voor gemeentelijke plannen met betrekking tot (industriële) bedrijven die als gevolg van een vestiging niet of vanwege een uitbreiding of wijziging niet meer vallen onder de privileges conform § 35 lid 1 nr. 1, 4 of 6 BauGB. Het betreft een uitzonderingsregeling die zeer beperkt dient te worden toegepast. Aanpassingen van aanwezige, reeds toegelaten bedrijven die uitsluitend dienen tot instandhouding van het reeds toegelaten bedrijf, blijven conform de richtlijn in § 35 lid 1 nr. 4 BauGB mogelijk, in het bijzonder wanneer deze niet met een uitbreiding van bebouwing gepaard gaan en een positieve functie op het vlak van milieubescherming en dierenwelzijn hebben. Wat dit betreft is ook meer gedetailleerde afstemming op het niveau van de gemeentepanning niet uitgesloten.</p> <p>Onder structurele voorzieningen in de zin van het vijfde streepje vallen met name strafinrichtingen en forensische klinieken.</p>	
	<p>Ad 2-4 Ontwikkeling van kernen die in de regioplanning als open ruimte zijn aangewezen</p>	
	<p>Ook kernen in gebieden, die in de regioplanning zijn toegewezen als open ruimte, hebben een ontwikkelingsperspectief. De op behoeften gebaseerde ontwikkeling van deze kernen (in overeenstemming met § 35 lid 5 van de LPIO-DVO huisvestigingslocaties</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
	<p><i>met een capaciteit van minder dan 2.000 inwoners) is mogelijk in het kader van de draagkracht van de bestaande infrastructuur.</i></p> <p><i>“Op behoeften gebaseerd” betekent hierbij wat betreft de kern enerzijds dat er extra woonbouwvlakten worden toegewezen om te kunnen voldoen aan de natuurlijke bevolkingsontwikkeling in de kern, aan de afnemende bezettingsdichtheden van appartementen en aan de toenemende woonruimtebehoeften van de inwoners of door sanerings- of herstructureeringsmaatregelen in het woningbestand om bijv. stedelijke wantoestanden recht te trekken. Aanbodplanning van bouwruimte en bouwgebieden is ook mogelijk voor planning op de middellange tot lange termijn. Bovendien is er in deze kernen een stedelijke ontwikkeling mogelijk die het afronden of aanvullen van woongebieden in het kader van de draagkracht van de bestaande infrastructuur mogelijk maakt.</i></p> <p><i>Afgezien van de in punt 2-3 voorziene vrijstellingsregeling voor bestaande bedrijven of bedrijfsverplaatsingen, gelden voor bedrijven die gevestigd zijn in kleine kernen, zoals land- en bosbouw-, ambachts- en commerciële bedrijven, dat uitbreidingen op de gevestigde locatie zelf of verhuizingen van bedrijven binnen de kern, bijv. van het stadscentrum naar de rand van de stad, op regelmatige basis mogelijk zijn. Dit geldt ook voor de gemeentelijke planning van de bedrijfsgebonden beschikbare ruimte voor bedrijven in de wijk.</i></p> <p><i>“Op behoeften gebaseerd” betekent anderzijds dat de bebouwingsontwikkeling, die mogelijk is in het bebouwingsgebied en in de kernen, moet voldoen aan</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
	<p><i>de bestaande behoefte aan bebouwde ruimte. Bovendien mogen dergelijke bebouwingsontwikkelingen in de kernen niet in strijd zijn met de algemeen geplande oriëntatie van de bebouwingsontwikkeling in de bebouwde ruimte.</i></p> <p><i>Voor de gemeentelijke controle en voor de overtuigende onderbouwing van de hierboven beschreven ontwikkeling van de kern kan het nuttig zijn een algemeen gemeentelijk concept op te stellen met een analyse van de bestaande infrastructuur in de kernen, de nog beschikbare ruimte en het daaruit voortvloeiende potentieel voor stedelijke ontwikkeling, rekening houdend met de bestaande behoefte aan bebouwde ruimte.</i></p> <p><i>Kernen waar minder dan 2000 mensen wonen, hebben doorgaans geen ruimtelijk gebundeld aanbod van publieke en private diensten en voorzieningen. Een kleine kern conform zin 2 kan echter tot een algemeen bebouwd gebied worden ontwikkeld.</i></p> <p><i>Voor een mogelijke verdere ontwikkeling tot een algemene bouwruimte zijn met name kernen geschikt die al over voldoende infrastructuur m.b.t. basisvoorzieningen beschikken of die dit in de toekomst zullen krijgen. Een dergelijke basisvoorziening omvat bijvoorbeeld een kinderdagverblijf, een gemeenschapscentrum of een burgercentrum, een basisschool, een kerk, een supermarkt of discounter. In de toekomst kunnen delen van zo'n basisvoorziening met een geschikte breedbandverbinding ook door digitale diensten worden geleverd, zoals online-supermarkten of e-health-aanbiedingen.</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
	<p><i>In grote, dunbevolkte gebieden, bijvoorbeeld in de Eifel of in het Sauerland, kunnen sommige van deze woongebieden bijv. ook de voorzieningen voor andere, nog kleinere kernen op zich nemen. Voor de herdefiniëring van een kleinere wijk als ASN kan ook een krachtige openbaar-vervoersverbinding opgezet worden.</i></p> <p><i>Voor de verdere ontwikkeling van kleine kernen tot een algemene bebouwde ruimte is een begrijpelijk algemeen gemeentelijk concept voor de gewenste bebouwingsonwikkeling vereist.</i></p>	
	<p>5-4 Uitgangspunt 'Structurele veranderingen in kolengebieden'</p>	
	<p><i>Om structurele onderbrekingen te voorkomen, moeten de structurele veranderingen in de mijnbouwregio's middels regionale samenwerking worden vormgegeven. Daarom moeten er regionale concepten voor later gebruik worden ontwikkeld en moet dit gepaard gaan met nieuwe economische ontwikkelingen.</i></p>	<p>Het coalitieakkoord kondigt een duurzaam perspectief aan voor de Rijnlandse mijnstreek en een ondersteuning van de gemeenten bij de omgang met de structurele veranderingen. Voor het Roergebied wordt een conferentie over de toekomst van het Roergebied aangekondigd. Beide doelstellingen worden effectief ondersteund door regionale samenwerking tussen lokale overheden.</p>
	<p>Ad 5-4 Structurele veranderingen in kolengebieden</p>	
	<p><i>Eind 2018 eindigt de door de staat gesubsidieerde steenkolenmijnbouw in Noord-Rijnland-Westfalen. In het Rijnlandse bruinkoolwinningsgebied zullen bruinkoolwinning en elektriciteitsopwekking continu afnemen.</i></p> <p><i>De op til zijnde structurele veranderingen moeten in de</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
	<p><i>regio's zonder structurele onderbrekingen plaatsvinden. Er is een sterke regionale samenwerking nodig die de verschillende planningsprocessen samenbrengt. Het doel is om het daaropvolgende gebruik en de daaropvolgende concepten voor de voormalige mijngebieden met succes te implementeren. Tegelijkertijd moeten er nieuwe impulsen voor de economie en de samenleving worden ontwikkeld. De federale overheid begeleidt dit proces voor de regio's en ondersteunt hen met fondsen.</i></p> <p><i>De regionale gemeenteraden en hun commissies hebben als taak hun planningsinstrumenten te gebruiken om deze structurele veranderingen zonder structurele onderbrekingen te implementeren. De federale overheid zal de regionale gemeenteraden van Keulen en Düsseldorf daarbij ondersteunen door de gemeenten van de Rijnlandse mijnstreek een speciale status te geven bij het toewijzen van extra industriële en commerciële gebieden zonder dat dit enige impact heeft op de andere regio's. Verder werken wij in aanvulling op het Roergebied ook mee aan de structurele veranderingen van de gebieden in het Münsterland die getroffen zijn door het einde van de steenkoolmijnbouw. Het doel is om ruimtelijk gebalanceerde omstandigheden te creëren om regionale groei en innovatiepotentieel te bevorderen. De bevolking in deze regio's, de besluitvormers op verschillende niveaus, de mijnbouwbedrijven, de hogescholen en de Kamers dienen daarbij te worden betrokken.</i></p>	
<p>6.1-2 Uitgangspunt 'Ontwikkelingsperspectief ruimtebesparende bebouwingontwikkeling' De regionale en gemeentelijke planning dient het principe van ruimtebesparende bebouwingontwikkeling te realiseren conform het ontwikkelingsperspectief om in NRW de dagelijkse toename van het bebouwings- en verkeersareaal in</p>	<p>6.1-2 Uitgangspunt 'Ontwikkelingsperspectief ruimtebesparende bebouwingontwikkeling' De regionale en gemeentelijke planning dient het principe van ruimtebesparende bebouwingontwikkeling te realiseren conform het ontwikkelingsperspectief om in NRW de dagelijkse toename van het bebouwings- en verkeersareaal in</p>	<p>De redenen voor de beoogde veranderingen zijn met name de volgende uitspraken in het regeerakkoord:</p> <p><i>"Om de gemeenten in staat te stellen om meer geschikte woongebieden te kunnen aanbieden, zullen wij onnodige obstakels uit het ontwikkelingsplan van de deelstaat wegnemen voor het toewijzen van</i></p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>2020 tot 5 ha en op lange termijn tot 'netto nul' te reduceren.</p>	<p>2020 tot 5 ha en op lange termijn tot 'netto nul' te reduceren.</p>	<p>bouwland." (pagina 79)</p> <p>Het huidige principe is geen toewijzing van landgebruik. Desondanks werd het 5 ha-principe (ondanks de lagere rubricering van de doelstelling tot aan het beginsel) ook in de tweede LEP-participatieprocedure kennelijk nog steeds beschouwd als een onnodige belemmering voor de ontwikkeling van bouwland.</p>
<p>Ad 6.1-2 Ontwikkelingsperspectief ruimtebesparende bebouwingsontwikkeling</p> <p>De deelstaatregering van NRW onderschrijft de doelstelling van de nationale duurzaamheidsstrategie om nieuw ruimtebeslag in 2020 in heel Duitsland tot 30 ha per dag te hebben beperkt. Voor NRW betekent dit dat het nieuwe ruimtebeslag overeenkomstig het eigen aandeel in het totale Duitse bebouwings- en verkeersareaal ten minste tot 5 ha per dag moet worden beperkt. Voor de lange termijn streeft de deelstaatregering naar netto-nul nieuw ruimtebeslag, wat inhoudt dat gebieden voor bebouwing (inclusief open gebieden, verkeersruimte en bedrijventerreinen) per saldo geen groei meer mogen vertonen.</p> <p>Het principe in § 2 lid 2 nr. 6 ROG stelt onder meer het volgende: "Open ruimte is van belang voor het goed functioneren van de bodem, de waterhuishouding, de flora en fauna, het klimaat en alle onderlinge wisselwerkingen, en in die hoedanigheid dient de open ruimte dan ook ontwikkeld, gewaarborgd en – voor zover mogelijk, nodig en redelijk – hersteld te worden. [...] Nieuw beslag op open gebieden voor bebouwings- en verkeersdoeleinden dient te worden beperkt, in het</p>	<p>Ad 6.1-2 Ontwikkelingsperspectief ruimtebesparende bebouwingsontwikkeling</p> <p>De deelstaatregering van NRW onderschrijft de doelstelling van de nationale duurzaamheidsstrategie om nieuw ruimtebeslag in 2020 in heel Duitsland tot 30 ha per dag te hebben beperkt. Voor NRW betekent dit dat het nieuwe ruimtebeslag overeenkomstig het eigen aandeel in het totale Duitse bebouwings- en verkeersareaal ten minste tot 5 ha per dag moet worden beperkt. Voor de lange termijn streeft de deelstaatregering naar netto-nul nieuw ruimtebeslag, wat inhoudt dat gebieden voor bebouwing (inclusief open gebieden, verkeersruimte en bedrijventerreinen) per saldo geen groei meer mogen vertonen.</p> <p>Het principe in § 2 lid 2 nr. 6 ROG stelt onder meer het volgende: "Open ruimte is van belang voor het goed functioneren van de bodem, de waterhuishouding, de flora en fauna, het klimaat en alle onderlinge wisselwerkingen, en in die hoedanigheid dient de open ruimte dan ook ontwikkeld, gewaarborgd en – voor zover mogelijk, nodig en redelijk – hersteld te worden. [...] Nieuw beslag op open gebieden voor bebouwings- en verkeersdoeleinden dient te worden beperkt, in het</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>bijzonder door prioritair ten volle gebruik te maken van het potentieel voor herinrichting van ruimte, voor verdere verdichting en overige inbreidingsmaatregelen in steden en gemeenten alsook voor de ontwikkeling van bestaande verkeersruimte."</p> <p>Het terugbrengen van nieuw ruimtebeslag is een belangrijke taak in het kader van de verdere ontwikkeling van NRW. Een ruimtebesparende en behoefteconforme ontwikkeling van bebouwings- en verkeersruimte draagt bij aan het voorkomen van mogelijke concurrentie tussen gemeenten, hetgeen soms kan leiden tot stijgende vervolgcosten voor infrastructuur en een toenemende economische belasting voor de gemeenten en hun inwoners. Dergelijk beleid dient als een kans voor ontwikkeling en niet als een remmende factor te worden beschouwd.</p> <p>De bevolkingskrimp die althans op de lange termijn voor NRW wordt verwacht, kan ervoor zorgen dat nieuw ruimtebeslag gemakkelijker kan worden ingeperkt, zoals dit in het kader van genoemd ontwikkelingsperspectief en de federale duurzaamheidsstrategie wordt nagestreefd. Een inperking van de groei van bebouwde ruimte zal binnen de planperiode van het LEP echter niet mogelijk zijn zonder extra sturing door de ruimtelijke ordening.</p> <p>Economisch efficiënt ruimtegebruik dient te worden nagestreefd aan de hand van drie essentiële strategieën: voorkomen (actieve waarborging van gebieden en ruimtebesparend bouwen), mobilisering (activering van onbebouwde tussenruimte, ontharding binnen bestaande bebouwing) en revitalisering</p>	<p>bijzonder door prioritair ten volle gebruik te maken van het potentieel voor herinrichting van ruimte, voor verdere verdichting en overige inbreidingsmaatregelen in steden en gemeenten alsook voor de ontwikkeling van bestaande verkeersruimte."</p> <p>Het terugbrengen van nieuw ruimtebeslag is een belangrijke taak in het kader van de verdere ontwikkeling van NRW. Een ruimtebesparende en behoefteconforme ontwikkeling van bebouwings- en verkeersruimte draagt bij aan het voorkomen van mogelijke concurrentie tussen gemeenten, hetgeen soms kan leiden tot stijgende vervolgcosten voor infrastructuur en een toenemende economische belasting voor de gemeenten en hun inwoners. Dergelijk beleid dient als een kans voor ontwikkeling en niet als een remmende factor te worden beschouwd.</p> <p>De bevolkingskrimp die althans op de lange termijn voor NRW wordt verwacht, kan ervoor zorgen dat nieuw ruimtebeslag gemakkelijker kan worden ingeperkt, zoals dit in het kader van genoemd ontwikkelingsperspectief en de federale duurzaamheidsstrategie wordt nagestreefd. Een inperking van de groei van bebouwde ruimte zal binnen de planperiode van het LEP echter niet mogelijk zijn zonder extra sturing door de ruimtelijke ordening.</p> <p>Economisch efficiënt ruimtegebruik dient te worden nagestreefd aan de hand van drie essentiële strategieën: voorkomen (actieve waarborging van gebieden en ruimtebesparend bouwen), mobilisering (activering van onbebouwde tussenruimte, ontharding binnen bestaande bebouwing) en revitalisering</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>(revitalisering resp. recultivering van braakliggende gebieden en stedelijke vernieuwing [Stadtumbau]).</p> <p>De bevoegde instanties voor de regioplanning dienen dit uitgangspunt onder meer te realiseren door in het kader van de opstellingsprocedure de bijdrage van regioplanwijzigingen aan de dagelijkse groei van het bebouwings- en verkeersareaal voor hun plangebied vast te stellen en dit aan de bevoegde instantie voor de deelstaatplanning conform § 4 lid 4 LPIG (monitoring) mede te delen. Dergelijke wijzigingen dragen onder meer bij aan de groei doordat middels de aanwijzing van nieuwe bebouwde ruimte de mogelijkheid wordt geschapen om deze ruimte na een overeenkomstige opneming in de gemeentepanning ook daadwerkelijk te gebruiken. De bevoegde instantie voor de deelstaatplanning beoordeelt dit reeds in het kader van haar advies aan de bevoegde instanties voor de regioplanning bij de lopende procedure inzake de deelstaatsbrede ontwikkeling van het bebouwings- en verkeersareaal. Aangezien het ontwikkelingsperspectief (en in het bijzonder de beperking van nieuw ruimtebeslag tot 5 ha per dag in de periode tot 2020) betrekking heeft op de indicator 'Toename van het bebouwings- en verkeersareaal', beoordeelt de deelstaatinstantie op basis van de betreffende cijfers tevens hoe deze indicator zich ontwikkelt.</p> <p>De gemeentepanning dient het uitgangspunt ten eerste te realiseren door mee te werken aan de bebouwingsruimtemonitoring, waardoor er meer transparantie ontstaat ten aanzien van het feitelijke ruimtebeslag op gebiedsreserves. Ten tweede dienen in het bijzonder bij het formuleren van bepalingen in</p>	<p>(revitalisering resp. recultivering van braakliggende gebieden en stedelijke vernieuwing [Stadtumbau]).</p> <p>De bevoegde instanties voor de regioplanning dienen dit uitgangspunt onder meer te realiseren door in het kader van de opstellingsprocedure de bijdrage van regioplanwijzigingen aan de dagelijkse groei van het bebouwings- en verkeersareaal voor hun plangebied vast te stellen en dit aan de bevoegde instantie voor de deelstaatplanning conform § 4 lid 4 LPIG (monitoring) mede te delen. Dergelijke wijzigingen dragen onder meer bij aan de groei doordat middels de aanwijzing van nieuwe bebouwde ruimte de mogelijkheid wordt geschapen om deze ruimte na een overeenkomstige opneming in de gemeentepanning ook daadwerkelijk te gebruiken. De bevoegde instantie voor de deelstaatplanning beoordeelt dit reeds in het kader van haar advies aan de bevoegde instanties voor de regioplanning bij de lopende procedure inzake de deelstaatsbrede ontwikkeling van het bebouwings- en verkeersareaal. Aangezien het ontwikkelingsperspectief (en in het bijzonder de beperking van nieuw ruimtebeslag tot 5 ha per dag in de periode tot 2020) betrekking heeft op de indicator 'Toename van het bebouwings- en verkeersareaal', beoordeelt de deelstaatinstantie op basis van de betreffende cijfers tevens hoe deze indicator zich ontwikkelt.</p> <p>De gemeentepanning dient het uitgangspunt ten eerste te realiseren door mee te werken aan de bebouwingsruimtemonitoring, waardoor er meer transparantie ontstaat ten aanzien van het feitelijke ruimtebeslag op gebiedsreserves. Ten tweede dienen in het bijzonder bij het formuleren van bepalingen in</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
bestemmingsplannen de mogelijkheden worden benut om deze plannen vanuit het principe van ruimtebesparing vorm te geven.	bestemmingsplannen de mogelijkheden worden benut om deze plannen vanuit het principe van ruimtebesparing vorm te geven.	
<p>Ad 6.3-3 Nieuwe Bedrijven- en industrieterreinen Hierbij moet de in de Doelstelling genoemde voorwaarde dat "alleen reeds verharde terreinen inclusief bestaande infrastructuur worden herbestemd" niet zodanig worden opgevat dat op de betreffende locatie geen kleinschalige aanpassingen aan de actuele behoefte vanuit het bedrijfsleven (bijv. aanleg van breedbandverbindingen, verharding van bestaande verkeersverbindingen) kunnen worden uitgevoerd.</p>	Hierbij moet de in de doelstelling genoemde voorwaarde dat "alleen reeds verharde terreinen inclusief bestaande infrastructuur worden herbestemd" niet zodanig worden opgevat dat op de betreffende locatie geen kleinschalige aanpassingen aan de actuele behoefte vanuit het bedrijfsleven (bijv. aanleg van breedbandverbindingen, verharding van bestaande verkeersverbindingen) kunnen worden uitgevoerd.	<p>Reden voor de verwijdering: De juiste verbetering van een verkeersontwikkeling op de bovengenoemde locaties is noodzakelijk voor de verdere ontwikkeling van de locatie. De bestaande regelgeving maakt het moeilijker om opnieuw op potentiële investeerders beroep te doen.</p>
<p>6.4-2 Doelstelling 'Gebruik van locaties voor deelstaatrelevante grootschalige initiatieven' De locaties voor deelstaatrelevante grootschalige initiatieven zijn voorbehouden aan ruimtelijk relevante initiatieven van industriële aard die een bijzondere meerwaarde voor de economische ontwikkeling van de deelstaat NRW en een ruimtebehoefte van ten minste 80 ha hebben. Deze gebiedsomschrijving heeft betrekking op de voltooide bebouwingssituatie van het initiatief.</p> <p>Bij wijze van uitzondering kunnen gezamenlijke initiatieven van meerdere bedrijven een locatie gebruiken, indien gewaarborgd is dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de afzonderlijke deelinitiatieven functioneel met elkaar samenhangen, en <p>het eerste bedrijf dat zich in het kader van een gezamenlijk initiatief vestigt, een productiebedrijf is met een ruimtebehoefte van ten minste 10 hectare</p>	<p>6.4-2 Doelstelling 'Gebruik van locaties voor deelstaatrelevante grootschalige initiatieven' De locaties voor deelstaatrelevante grootschalige initiatieven zijn voorbehouden aan ruimtelijk relevante initiatieven van industriële aard die een bijzondere meerwaarde voor de economische ontwikkeling van de deelstaat NRW en een ruimtebehoefte van ten minste 8050 ha hebben. Deze gebiedsomschrijving heeft betrekking op de voltooide bebouwingssituatie van het initiatief.</p>	<p>De reden voor de beoogde verandering is met name de volgende verklaring van het regeerakkoord:</p> <p><i>"Het newPark zal de komende jaren de toplocatie worden voor de nieuwe industrie in Noordrijn-Westfalen. Het industriegebied aan de noordrand van de metropool Ruhr wordt de locatie voor de industrieën en banen van de toekomst. Daar moeten industriële bedrijven van over de hele wereld welkom geheten worden."</i> (pagina 35)</p> <p>Momenteel wordt er in samenwerking met referaat V A 4 en RWTH Aachen een structurele beleidsgrondslag ontwikkeld die als basis voor een vermindering van de minimale oppervlakte dient.</p> <p>In het voorbeeld newPark (zie rapport van newPark GmbH) bevat het eerste deelontwikkelingsplan in Datteln slechts één commercieel GE-/GI-gebied van 60 ha, aangezien de ringweg Waltrop voor de ontwikkeling van extra gebieden gerealiseerd dient te</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
		worden.
<p>Ad 6.4-2 Gebruik van locaties voor deelstaatrelevante grootschalige initiatieven Locaties voor deelstaatrelevante grootschalige initiatieven zijn voorbehouden aan de vestiging van initiatieven met een bijzondere relevantie voor de economische ontwikkeling van de deelstaat NRW. Als bijzonder relevant voor de economische ontwikkeling van de deelstaat gelden initiatieven die</p> <ul style="list-style-type: none"> – in aanzienlijke mate bijdragen aan het creëren en waarborgen van werkgelegenheid (arbeidsintensieve bedrijven); – voor de toeleverende en verwerkende industrie in NRW van belang zijn (belangrijke schakel in een waardeketen); – bijdragen aan het versterken van de innovatiekracht van de deelstaat (bedrijven of consortia met nieuwe, innovatieve producten of productieprocessen). <p>Ruimtebeslag op de locaties door initiatieven die deelstaatrelevant noch grootschalig zijn (bijv. bij bedrijfsrelocaties), is in beginsel uitgesloten. De volgende uitzonderingen zijn echter mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – relocations waarbij bedrijfsuitbreidingen op de bestaande bedrijfslocatie niet meer mogelijk zijn; – er ontstaat een aanvullende nieuwe bedrijfslocatie, waarbij de bestaande locatie behouden blijft; – een bedrijf ontplooit activiteiten in nieuwe sectoren of branches. <p>De locaties zijn hoofdzakelijk bestemd voor gebruiksfuncties met een industrieel karakter dan wel</p>	<p>Ad 6.4-2 Gebruik van locaties voor deelstaatrelevante grootschalige initiatieven</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>met een bijzondere relevantie voor de industrie. Hieronder vallen bijvoorbeeld bedrijven op het gebied van auto-, machine- en installatiebouw, de farmaceutische, chemische of kunststoffenindustrie, energie- en regeltechniek dan wel arbeidsintensieve verwerkingsbedrijven in de logistieke sector.</p> <p>De locaties zijn niet bedoeld om de regio te voorzien van ruimte voor emitterende (industriële) bedrijven en worden daarom ook niet meegenomen bij de vaststelling van de regionale behoefte aan bedrijventerreinen (zie par. 6.3). De vestiging van grootschalige bedrijven en instellingen in de sectoren detailhandel, vrijetijdsbesteding, sport of recreatie komt niet in aanmerking (zie par. 6.5 en 6.6).</p> <p>De minimale ruimtebehoefte voor grootschalige initiatieven wordt – in overeenstemming met de praktijk van economische ontwikkeling – vastgesteld op 80 ha.</p> <p>Onder de voorwaarden die in de doelstelling en het onderstaande verder worden uiteengezet, kan in onderbouwde individuele gevallen als 'grootschalig initiatief' een gezamenlijk initiatief van een consortium van bedrijven worden verstaan. Bij een dergelijk gezamenlijk initiatief heeft elk afzonderlijk deelinitiatief op zichzelf een geringere ruimtebehoefte dan 80 ha, maar zijn de deelinitiatieven echter functioneel zodanig met elkaar verbonden dat zij gezamenlijk in de voltooide realisatiesituatie een ruimtebeslag van ten minste 80 ha innemen. Ook hierbij heeft de gebiedsomvang van 80 ha betrekking op de voltooide realisatiesituatie van een gezamenlijk initiatief.</p> <p>De eerste vestiging in het kader van een gezamenlijk</p>	<p>De minimale ruimtebehoefte voor grootschalige initiatieven wordt – in overeenstemming met de praktijk van economische ontwikkeling – vastgesteld op 80 ha.</p> <p>Onder de voorwaarden die in de doelstelling en het onderstaande verder worden uiteengezet, kan in onderbouwde individuele gevallen als 'grootschalig initiatief' een gezamenlijk initiatief van een consortium van bedrijven worden verstaan. Bij een dergelijk gezamenlijk initiatief heeft elk afzonderlijk initiatief op zichzelf een geringere ruimtebehoefte dan 50 ha, maar zijn de initiatieven echter functioneel zodanig met elkaar verbonden dat zij gezamenlijk in de voltooide realisatiesituatie een ruimtebeslag van ten minste 50 ha innemen. Ook hierbij heeft de gebiedsomvang van 50 ha betrekking op de voltooide realisatiesituatie van een gezamenlijk initiatief.</p> <p>Doorslaggevend is de bijzondere ruimtebehoefte die voortvloeit uit de functionele verbondenheid van alle</p>	<p>De markering als afzonderlijk deelinitiatief is misleidend. Een gezamenlijk initiatief bestaat uit individuele initiatieven.</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>initiatief dient te geschieden door een bedrijf met een ruimtebehoefte van ten minste 10 ha.</p> <p>Doorslaggevend is echter de bijzondere ruimtebehoefte die voortvloeit uit de functionele verbondenheid van alle initiatieven in hun totaliteit. Anders dan een louter organisatorische of juridische verbondenheid bestaat een functionele verbondenheid bijvoorbeeld uit de relatie toeleverancier / technische afwerking, of bij productiebedrijven uit de beschikbaarheid van diverse chemische grondstoffen. Als functioneel samenhangende initiatieven zoals hier bedoeld, kunnen bijvoorbeeld chemische installaties conform de 4^e BImSchV [<i>Bundes-Immissionsschutzverordnung</i> - fed. verordening inzake immissiebeheersing] resp. het UVPG [<i>Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung</i> - wet inzake de milieueffectbeoordeling] worden beschouwd (d.w.z. een bedrijfssamenwerking voor de productie van (groepen) stoffen middels chemische processen op industriële schaal, waarbij meerdere productie-eenheden naast elkaar gelegen zijn en functioneel met elkaar verbonden zijn). De gezamenlijke vestiging van functioneel verbonden initiatieven op één enkele locatie voorkomt nieuwe verkeersdruk tussen beide deelinitiatieven resp. maakt dergelijke op elkaar aangewezen gebruiksfuncties pas mogelijk.</p> <p>Vooraf wanneer een locatie wordt gebruikt door een functioneel samenhangend en gezamenlijk initiatief, is het raadzaam om een RO-overeenkomst te sluiten die ook bindend is voor private initiatiefnemers.</p>	<p>initiatieven in hun totaliteit. Anders dan een louter organisatorische of juridische verbondenheid bestaat een functionele verbondenheid bijvoorbeeld uit de relatie toeleverancier / technische afwerking, of bij productiebedrijven uit de beschikbaarheid van diverse chemische grondstoffen <i>of bij bedrijven die deel uitmaken van een innovatie- en waardetoevoegend netwerk</i>. Als functioneel samenhangende initiatieven zoals hier bedoeld, kunnen bijvoorbeeld chemische installaties conform de 4^e BImSchV [<i>Bundes-Immissionsschutzverordnung</i> - fed. verordening inzake immissiebeheersing] resp. het UVPG [<i>Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung</i> - wet inzake de milieueffectbeoordeling] worden beschouwd (d.w.z. een bedrijfssamenwerking voor de productie van (groepen) stoffen middels chemische processen op industriële schaal, waarbij meerdere productie-eenheden naast elkaar gelegen zijn en functioneel met elkaar verbonden zijn). De gezamenlijke vestiging van functioneel verbonden initiatieven op één enkele locatie voorkomt nieuwe verkeersdruk.</p>	<p>De hier gemaakte toevoeging maakt duidelijk dat niet alleen één chemisch park een gezamenlijk initiatief kan vormen, maar dat gezamenlijke initiatieven ook uit meerdere sectoren kunnen bestaan, mits er een functionele verbondenheid bestaat.</p>
6.6-2 Doelstelling 'Locatie-eisen'	6.6-2 Doelstelling Vereisten voor nieuwe locaties	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>Voorzieningen voor recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme inclusief terreinen met vakantie- en weekendhuisjes – voor zover deze ruimtelijke relevant zijn en overwegend door bebouwing zijn gekenmerkt – dienen milieuvriendelijk, maatschappelijk verantwoord en afgestemd op de centrumstructuur te worden aangewezen.</p> <p>Nieuwe terreinen met vakantie- en weekendhuisjes dienen daarbij direct aansluitend op ABG's te worden aangewezen.</p> <p>Andere nieuwe voorzieningen voor recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme – voor zover deze ruimtelijke relevant zijn en overwegend door bebouwing zijn gekenmerkt – dienen in de regel binnen resp. direct aansluitend op ABG's of BIT's te worden aangewezen.</p> <p>Bij wijze van uitzondering kunnen ook andere gebieden in de open ruimte voor ontwikkeling in aanmerking komen, op voorwaarde dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – het braakliggende gebieden (bijv. voormalige militaire terreinen) dan wel kernen betreft die zich goed lenen voor een dergelijke herbestemming met bebouwing; – prioritaire functies van de open ruimte in acht worden genomen; – men rekening houdt met belangen op het gebied van natuurbescherming en landschapsbeheer, bodem- en grondwaterbescherming, immissiebeheersing, 	<p><i>Nieuwe locaties voor ruimtebesparende recreatieve, sportieve en toeristische voorzieningen, inclusief terreinen met vakantie- en weekendhuisjes, die overwegend door bebouwing zijn gekenmerkt, dienen milieuvriendelijk, maatschappelijk verantwoord en afgestemd op de centrumstructuur te worden aangewezen.</i></p> <p><i>Bij wijze van uitzondering kunnen er voor nieuwe locaties m.b.t. andere nieuwe ruimtereguleerde voorzieningen op het gebied van recreatie, sport, vrije tijd en toerisme, die voornamelijk uit gebouwen bestaan, ook andere gebieden in de open ruimte voor ontwikkeling in aanmerking komen, op voorwaarde dat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – het braakliggende gebieden (bijv. voormalige militaire terreinen) dan wel kernen betreft die zich goed lenen voor een dergelijke herbestemming met bebouwing; – prioritaire functies van de open ruimte in acht worden genomen; – men rekening houdt met belangen op het gebied van natuurbescherming en 	<p>Overeenkomstige verandering als gevolg van wijziging in doelstelling 2-3</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>monumentenzorg en het behoud van de natuurlijke karakteristieken van het landschap inclusief het landschapsbeeld en stads- en dorpsgezichten evenals de recreatieve waarde hiervan;</p> <ul style="list-style-type: none"> – op de locatie een adequate en directe aansluiting op het bovenregionale verkeersnet en vervoersmodaliteiten met een grote vervoerscapaciteit (bijv. spoor, waterwegen, OV) aanwezig dan wel gepland is. 	<p>landschapsbeheer, bodem- en grondwaterbescherming, immissiebeheersing, monumentenzorg en het behoud van de natuurlijke karakteristieken van het landschap inclusief het landschapsbeeld en stads- en dorpsgezichten evenals de recreatieve waarde hiervan;</p> <ul style="list-style-type: none"> – op de locatie een adequate en directe aansluiting op het bovenregionale verkeersnet en vervoersmodaliteiten met een grote vervoerscapaciteit (bijv. spoor, waterwegen, OV) aanwezig dan wel gepland is. 	
Ad 6.6-2 Locatie-eisen	Ad 6.6-2 Vereisten voor nieuwe locaties	
<p>Zowel private als publieke voorzieningen voor recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme stellen steeds hogere eisen aan de ruimte in het dichtbevolkte NRW. Zo is alleen al het aantal grootschalige voorzieningen voor vrijetijdsbesteding met 57% toegenomen van 197 in 1997 tot 309 voorzieningen in 2006; van deze 309 voorzieningen liggen er 131 in gebieden met een voornamelijk landelijke ruimtestructuur (bron: ILS-Forschung 2/09 'Moderne Freizeiteinrichtungen in Nordrhein-Westfalen', mei 2009).</p> <p>Uit hoofde van § 2 (2) nrs. 2 en 3 ROG moeten de bebouwingsactiviteiten ruimtelijk worden geconcentreerd, moet het beslag op open ruimte worden beperkt en moeten de ruimtelijke structuren zodanig worden vormgegeven dat de verkeersdruk afneemt en er geen nieuw verkeer meer bijkomt. Uitgangspunten 6.1-8 en 7.1-7 moeten hierbij in acht</p>		<p>In de uitleg worden overeenkomstige toelichtingen aangevuld met het woord "nieuw".</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>worden genomen.</p> <p>In NRW zijn er ongeveer 300 gebieden met vakantie- en weekendhuisjes van zeer uiteenlopende omvang. In het verleden hebben er telkens weer onwenselijke ontwikkelingen plaatsgevonden, waarbij deze gebieden permanent bewoond raakten. Dit ging gepaard met een langdurige functionele verandering van de betreffende woningen en de eisen aan de infrastructuur van deze gebieden. Tegen deze achtergrond dienen gebieden met vakantie- en weekendhuisjes in de toekomst direct aansluitend op ABG's te worden ontwikkeld, teneinde de open ruimte tegen versnipperde bebouwing te beschermen. Bij de ontwikkeling van gebieden voor weekend- en vakantiehuisjes dient met name te worden uitgegaan van de regionale karakteristieken, waarbij de aantrekkelijkheid van het landschap als voorwaarde voor het toerisme duurzaam dient te worden gewaarborgd.</p> <p>Andere nieuwe voorzieningen voor recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme – voor zover deze ruimtelijke relevant zijn en overwegend door bebouwing zijn gekenmerkt – dienen in de regel direct aansluitend op ABG's of BIT's te worden aangewezen. Laatstgenoemde terreinen komen in individuele gevallen in aanmerking, bijv. uit overwegingen op het gebied van immissiebeheersing. De uitzonderingsvoorwaarden worden in het Uitgangspunt genoemd: bij geschikte kernen gaat het om kernen die vanwege hun omvang weliswaar als open ruimte in de regioplanning zijn weergegeven, maar die ten minste beschikken over een basisaanbod van publieke en private voorzieningen en medische verzorging.</p>	<p>In NRW zijn er ongeveer 300 gebieden met vakantie- en weekendhuisjes van zeer uiteenlopende omvang. In het verleden hebben er telkens weer onwenselijke ontwikkelingen plaatsgevonden, waarbij deze gebieden permanent bewoond raakten. Dit ging gepaard met een langdurige functionele verandering van de betreffende woningen en de eisen aan de infrastructuur van deze gebieden. Tegen deze achtergrond dienen gebieden met vakantie- en weekendhuisjes in de toekomst direct aansluitend op ABG's te worden ontwikkeld, teneinde de open ruimte tegen versnipperde bebouwing te beschermen. Bij de ontwikkeling van gebieden voor weekend- en vakantiehuisjes dient met name te worden uitgegaan van de regionale karakteristieken, waarbij de aantrekkelijkheid van het landschap als voorwaarde voor het toerisme duurzaam dient te worden gewaarborgd.</p> <p>Ook moeten <i>nieuwe voorzieningen</i> voor recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme – voor zover <i>deze ruimtelijke relevant zijn</i> en overwegend door bebouwing zijn gekenmerkt – in de regel direct aansluitend op ABG's of BIT's worden ontwikkeld. Laatstgenoemde terreinen komen in individuele gevallen in aanmerking, bijv. uit overwegingen op het gebied van immissiebeheersing. De uitzonderingsvoorwaarden worden in het Uitgangspunt genoemd: bij geschikte kernen gaat het om kernen die vanwege hun omvang weliswaar als open ruimte in de regioplanning zijn weergegeven, maar die ten minste beschikken over een basisaanbod van publieke en private voorzieningen en medische verzorging.</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>Voorzieningen voor recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme – voor zover deze ruimtelijke relevant zijn en overwegend door bebouwing zijn gekenmerkt – dienen te worden aangewezen als ABG met een specifieke bestemming. De aanwijzing van speciale gebieden voor initiatieven conform § 11 lid 3 BauNVO in voorzieningen voor recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme – voor zover deze ruimtelijke relevant zijn en overwegend door bebouwing zijn gekenmerkt – richt zich naar paragraaf 6.5.</p> <p>Om het toeristische potentieel van een bepaalde regio te benutten en te ontwikkelen alsook om de capaciteit van grootschalige voorzieningen voor recreatie, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme te waarborgen, kunnen regionale analyses en samenwerkingsverbanden zinvol zijn. Hieruit voortvloeiende informele concepten dienen te worden meegenomen in de regioplanning.</p>		
<p>7.1-7 Uitgangspunt 'Gebruik van voormalige militaire terreinen'</p>	<p>7.1-7 Uitgangspunt 'Gebruik van voormalige militaire terreinen'</p>	
<p>Op voormalige militaire terreinen met een overwegend landschappelijk karakter (zoals oefenterreinen) dienen prioritair aanwijzingen en maatregelen te worden gerealiseerd die ten goede komen van de bescherming van natuur en landschap resp. de opwekking van duurzame energie. Daarbij dienen in het bijzonder gebieden die niet in aanzienlijke mate door bebouwing gekenmerkt zijn, voor open-ruimtefuncties te worden gewaarborgd</p>		<p>Het principe blijft ongewijzigd; hier vindt slechts één verandering in de toelichting plaats.</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
Ad 7.1-7 Gebruik van voormalige militaire terreinen	Ad 7.1-7 Gebruik van voormalige militaire terreinen	
<p>Vanwege het bijzondere karakter van de militaire gebruiksfunctie zijn voormalige militaire terreinen veelal van aanzienlijk belang voor de bescherming van biotopen en soorten. Dit geldt in het bijzonder voor oefenterreinen, die vaak zijn aangelegd in gebieden waar van nature sprake is van voedingsarme bodems, en die ook tijdens hun militaire gebruiksfunctie slechts extensief zijn gebruikt. De voormalige militaire terreinen, die in de open ruimte gelegen zijn en voornamelijk een landschappelijk karakter hebben, dienen daarom in de toekomst prioritair een functie op het vlak van natuur- en landschapsbescherming te krijgen.</p> <p>Bij grotere voormalige militaire terreinen kan dit ook zinvol zijn in een gecombineerde gebruiksfunctie met installaties voor de opwekking van duurzame energie. Dergelijke installaties mogen de natuurbeschermende functies echter niet aantasten, en grootschalige installaties (zoals zonnecollectorparken) komen derhalve alleen in aanmerking op reeds verharde terreinen.</p> <p>In individuele gevallen kunnen er ook andere gebruiksfuncties in aanmerking komen. Hierbij dienen ook gebieden die tot dusver niet bebouwd of verhard zijn, hun open-ruimtefunctie te behouden. Bij overwegingen aangaande een bebouwde herbestemming van gebieden die zich reeds door bebouwing kenmerken, dienen Uitgangspunt 6.1-8 en Doelstelling 6.3-3 in acht te worden genomen. Ad 7.1-8 Ruimte voor landschapsgerichte en</p>	<p>Bij grotere voormalige militaire terreinen kan dit ook zinvol zijn in een gecombineerde gebruiksfunctie met installaties voor de opwekking van duurzame energie. Dergelijke installaties mogen de natuurbeschermende functies echter niet aantasten, en grootschalige installaties (zoals zonnecollectorparken) komen derhalve alleen in aanmerking op reeds verharde terreinen.</p>	<p>Verklaring van minister Pinkwart voor de Commissie Economische Zaken, Energie en Ruimtelijke Ordening van het NRW deelstaatsparlement, o.a. in de kleine beleidsverklaring, dat het gebruik van zonne-energie meer dan voorheen moet worden uitgebreid. Door het schrappen wordt het voor regio's en gemeenten gemakkelijker om zonne-energie-installaties op militaire terreinen, die in de open ruimte gelegen zijn, te plaatsen..</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>natuurvriendelijke recreatie, sport en vrijetijdsbesteding</p> <p>In het dichtbevolkte NRW is het van groot belang dat er voor dagrecreatie (in de directe omgeving van bebouwde gebieden) maar ook voor meer uitgebreide recreatie, sport en vrijetijdsbesteding (in de open ruimte) voldoende en aantrekkelijke ruimte en mogelijkheden beschikbaar zijn.</p> <p>In de regioplannen worden gebieden die zich vanwege hun structuur, rustige karakter en bereikbaarheid bijzonder goed lenen voor landschapsgerichte en natuurvriendelijke recreatie, sport en vrijetijdsbesteding, gewaarborgd als gebieden ter bescherming van het landschap en de landschapsgerichte recreatie.</p> <p>In dit verband hebben vooral de verantwoordelijke instanties voor natuurparken een bijzondere verantwoordelijkheid, aangezien de als natuurpark erkende gebieden vanwege hun landschappelijke randvoorwaarden in bijzondere mate geschikt zijn voor landschapsgerichte en natuurvriendelijke recreatie, sport en vrijetijdsbesteding evenals voor duurzaam toerisme.</p> <p>Verder is het de verantwoordelijkheid van de gemeentepanning en de landschapsplanning door de (stads)districten om natuur en landschap ook te behouden en te ontwikkelen als aantrekkelijke ruimte voor algemeen toegankelijke en niet-commerciële functies op het vlak van recreatie, sport en vrijetijdsbesteding.</p> <p>Landschapsgerichte recreatie, sport en</p>		

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>vrijtijdsbesteding kan doorgaans op natuurvriendelijke wijze plaatsvinden; tegelijkertijd kunnen landschapsgerichte gebruiksfuncties die op bepaalde plaatsen ruimtelijk geconcentreerd en frequent plaatsvinden, in individuele gevallen niet natuurvriendelijk zijn en tot aanzienlijke verstoring van kwetsbare diersoorten en biotopen leiden.</p> <p>Vaak kunnen planologische maatregelen op regionaal en lokaal niveau (bijv. sturing van bezoekers) ervoor zorgen dat conflicten met belangen op het gebied van natuurbescherming en landschapsbeheer evenals conflicten tussen de diverse gebruikersgroepen worden beperkt</p>		
<p>7.2-2 Doelstelling 'Gebieden voor de bescherming van de natuur'</p>		
<p>De in het LEP gedefinieerde gebieden voor de bescherming van de natuur moeten worden toegewezen aan het nationale biotoopnetwerk en moeten in de regioplannen als gebieden voor de bescherming van de natuur worden afgebakend. De gebieden voor de bescherming van de natuur dienen door natuur- en landschapsbehoudsmaatregelen te worden onderhouden en ontwikkeld.</p> <p>Het in het LEP gedefinieerde natuurgebied, dat het gebied van het bestaande nationaalpark Eifel overlapt, moet zijn uniek karakter en natuurlijke ruimtelijke functionele diversiteit behouden en verder ontwikkelen door bepalingen die in de regionale planning zijn vastgelegd.</p>		

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>Het in het LEP aangewezen natuurgebied, dat het gebied van het huidige militaire oefenterrein - dat eigendom is van de federale overheid - overlapt, moet zijn uniek karakter en natuurlijke ruimtelijke functionele diversiteit door bepalingen in de regionale planning als één van de belangrijkste aaneengesloten biotoopcomplexen in Noord-Rijnland-Westfalen zodanig behouden, dat het als beschermd nationaalpark wordt aangewezen.</p>		
<p>Ad 7.2-2 Gebieden voor de bescherming van de natuur</p>		
<p>In de natuurgebieden die als zodanig in het LEP zijn aangewezen, hebben de doelstellingen van natuurbehoud voorrang op andere ruimtelijke behoeften. Deze gebieden moeten worden behouden of ontwikkeld als het uitgangspunt voor het biotoopnetwerk van de deelstaat.</p> <p>De getekende toewijzing van gebieden voor de bescherming van de natuur bestrijkt de FFH-gebieden, kerngebieden van de vogelreservaten, het nationaalpark Eifel, de aangewezen natuurgebieden en andere gebieden met natuurbehoudswaarde die van speciaal belang zijn voor het creëren van een landelijk biotoopnetwerk. Dit omvat ook de speciale bescherming van land waarvoor het politieke doel erin bestaat, een toekomstig nationaalpark Senne te creëren.</p> <p>Doelstelling 7.2-2 lid 2 en 3 zorgen voor de ruimtelijke afbakening van het bestaande nationaalpark Eifel en</p>		

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>voor het afbakenen van een geschikt gebied voor de mogelijke toewijzing van een toekomstig nationaalpark „Senne“.</p> <p>Er zijn unanieme beslissingen van het deelstaatsparlement uit de jaren 1991 en 2005 die de toewijzing van een nationaalpark in het gebied van de Senne als strategisch doel hebben gesteld.</p> <p>Uit deskundigenrapporten blijkt dat het militaire oefenterrein Senne geschikt is bevonden voor een dergelijke toewijzing. Na het opheffen van het militair gebruik van het oefenterrein Senne, of voor zover het hiermee verenigbaar is, moet er op het grondgebied van de deelstaat een nationaal park Senne worden gecreëerd. De tekstuele toewijzingen dienen ervoor te zorgen dat het Sennelandschap permanent beschermd wordt door middel van ruimtelijke ordening. Om het gebied van de Senne met zijn uniek karakter als één van de belangrijkste aaneengesloten biotoopcomplexen in Noord-Rijnland-Westfalen te behouden, zorgt de regionale ruimtelijke ordening er met name voor dat de natuurlijke omstandigheden voor het toekomstig onder rechtsbescherming plaatsen van een nationaal park worden behouden.</p> <p>De gebieden worden in het LEP op een schaal van 150 ha weergegeven. Daarom kan het LEP alleen de basisstructuur van het nationale biotoopnetwerk op tekening vastleggen. Daarom moeten de beschermde natuurgebieden in de regioplannen middels het toewijzen van gebieden voor de bescherming van de natuur (BSN) worden gespecificeerd en moeten ze, op basis van een gespecialiseerde natuurbehoudbijdrage, aangevuld worden met andere gebieden die voor het regionale biotoopnetwerk belangrijk zijn.</p>		

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>Op basis van de verplichting om een Europees beschermd natuurnetwerk "Natura 2000" op te zetten, heeft Noord-Rijnland-Westfalen in totaal 518 FFH-gebieden en 28 vogelreservaten (vanaf 2011), die ongeveer 8,4% van het landoppervlak beslaan, bij de EU aangemeld. De FFH-gebieden zijn grotendeels aangewezen als natuurreservaten.</p> <p>De bescherming van de vogelreservaten wordt al geregeld door § 48 c lid 5 van LG NW en vereist geen verdere toewijzing als natuurreservaat, tenzij er in bepaalde deelgebieden andere beschermende redenen voor zijn.</p> <p>Naast nationaalpark Eifel en de reeds wettelijk erkende natuurreservaten (vanaf 150 ha) worden er andere voor natuurbehoud en voor het landelijke biotoopnetwerk waardevolle gebieden, die in de regioplannen met planningsstatus van 31.12.2014 als gebieden voor natuurbehoud gedefinieerd zijn, opgenomen in het landschap van de natuurgebieden..</p> <p>Het toewijzen van gebieden voor de bescherming van de natuur is gebaseerd op vakkundige beoordelingen van de LANUV en is op LEP-planningsniveau afgewogen tegen andere benodigde ruimte.</p> <p>Andere benodigde ruimte zal nog steeds op ondergeschikte planningsniveaus worden overwogen als onderdeel van de specificatie van beschermde gebiedsaanduidingen of natuur- en landschapsbeschermingsmaatregelen met inbegrip van bij verdrag vastgestelde natuurbescherming.</p>		

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>De autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor natuurbehoud of landschapsarchitectuur besluiten, welke gebieden er bestemd zijn voor het beschermen van de natuur en het landschap. Dit vindt dus niet in het LEP plaats, maar op ondergeschikt planningsniveau.</p> <p>Dit omvat ook het onderzoeken of en in hoeverre de doelstellingen en uitgangspunten voor natuurbehoud en landschapsbeheer ook kunnen worden bereikt door contractuele overeenkomsten (bij verdrag vastgestelde natuurbescherming).</p> <p>Het afbakenen van gebieden voor de bescherming van de natuur strekt zich ook uit tot de natuurbeschermingswaardige delen van militair gebruikte gebieden. In het geval van maatregelen voor natuurbehoud en landschapsbescherming moet het beoogde gebruik worden gegarandeerd bij gebieden die uitsluitend of overwegend defensiedoeleinden dienen, met inbegrip van de naleving van internationale verplichtingen en de bescherming van de burgerbevolking, of die voor die specifieke doeleinden gebonden zijn aan een bindend plan. De doelstellingen van natuurbehoud en landschapsbeheer dienen hierbij te worden nageleefd (zie § 4 BNatSchG). In zoverre blijven de maatregelen voor natuurbescherming en landschapsbeheer onverminderd van kracht door de wederzijdse overeenkomst tussen het militair bestuur en de dienst voor natuurbescherming.</p>		
7.3-1 Doelstelling 'Behoud van en ruimtebeslag op bossen'	7.3-1 Doelstelling 'Behoud van en ruimtebeslag op bossen'	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>Bossen moeten behouden blijven alsmede tegen aantastingen beschermd en verder ontwikkeld worden vanwege hun bijzondere belang voor de duurzame houtproductie, de bescherming van soorten en leefgebieden, het cultuurlandschap, hun functie op het vlak van landschapsgerichte recreatie, sport en vrijetijdsbesteding, klimaatbescherming en hun belangrijke regulerende functie op het vlak van landschaps- en natuurbeheer. Daarom worden er in de regioplannen overeenkomstig bosgebieden aangewezen.</p> <p>Bij wijze van uitzondering mag ten behoeve van conflicterende plannen en maatregelen uitsluitend ruimtebeslag op bosgebied worden gelegd, indien voor de beoogde gebruiksfuncties een behoefte is aangetoond, deze behoefte niet buiten het bosgebied realiseerbaar is en de herbestemming van het bosgebied tot de strikt noodzakelijke omvang beperkt blijft.</p> <p>De installatie van windmolens in bosgebied is toegestaan, op voorwaarde dat de wezenlijke functies van het bos niet in aanzienlijke mate worden aangetast.</p>	<p>De installatie van windmolens in bosgebied is toegestaan, op voorwaarde dat de wezenlijke functies van het bos niet in aanzienlijke mate worden aangetast.</p>	<p>De reden voor de beoogde verandering is met name de volgende verklaring van het regeerakkoord:</p> <p><i>"De massale expansie van windenergie stuit in veel delen van het land op groeiende twijfels bij de bevolking. Wij willen acceptatie krijgen voor het gebruik van windturbines. Daartoe zullen we, rekening houdend met de rechtszekerheid en de bescherming van het gewettigd vertrouwen, de volgende wijzigingen doorvoeren:</i></p> <p>[...]</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– Wij versterken de gemeentelijke beslissingsbevoegdheid.</i> <p><i>De verplichting voor de toewijzing van prioritaire windzones, wat in het ontwikkelingsplan van de deelstaat vastgelegd is, wordt opgeheven, evenals het voorrecht om windmolens in het bosgebied te installeren."</i></p>
Ad 7.3-1 Bosbehoud en ruimtebeslag op bosgebied	Ad 7.3-1 Bosbehoud en ruimtebeslag op bosgebied	
<p>(Opmerking: in de toelichting bij doelstelling 7.3-1 worden de laatste alinea's geschrapt. De voorgaande paragrafen worden hier niet weergegeven.)</p> <p>Deze algemene bepaling inzake uitzonderlijk</p>	<p>(Opmerking: in de toelichting bij doelstelling 7.3-1 worden de laatste alinea's geschrapt. De voorgaande paragrafen worden hier niet weergegeven.)</p> <p>Deze algemene bepaling inzake uitzonderlijk</p>	<p>De wijzigingen zijn het gevolg van de wijziging van de</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>ruimtebeslag op bosgebied voor andere gebruiksfuncties is vooral vastgesteld ten behoeve van de opwekking van windenergie in bosgebieden, aangezien energie in NRW steeds meer op basis van duurzame bronnen wordt opgewekt en de uitbreiding van windenergie hieraan een aanzienlijke bijdrage dient te leveren. Vanwege de ongelijke verdeling van bosgebied geldt dit in het bijzonder voor de bosrijke regio's in NRW.</p> <p>In principe vormt bos geen obstakel voor de installatie van windmolens, op voorwaarde dat daardoor wezenlijke functies van het bos niet in aanzienlijke mate worden aangetast.</p> <p>De bosfuncties als bedoeld in Doelstelling 7.3-1 vloeien in beginsel voort uit de cartografisch weergegeven bosfuncties. Indien er geen actuele cartografische weergave van bosfuncties beschikbaar is, dienen de functies op de betreffende locatie per individueel geval te worden bepaald. Een aanzienlijke aantasting van de recreatiefunctie door plaatsing van windmolens in het bos veronderstelt dat de effecten van de geplande maatregel betrekking hebben op bosgebieden met een bovengemiddeld belangrijke functie op het gebied van recreatie en vrijetijdsbesteding. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer bepaalde bosgebieden intensief voor recreatie en vrijetijdsbesteding worden gebruikt of indien bosgebieden een bijzondere toeristische functie hebben.</p> <p>In bosarme gebieden, waar bosgebieden vaak alleen kleinschalig en geïsoleerd voorkomen en voornamelijk in agrarisch landschap zijn gelegen, spelen bossen</p>	<p>ruimtebeslag op bosgebied voor andere gebruiksfuncties is vooral vastgesteld ten behoeve van de opwekking van windenergie in bosgebieden, aangezien energie in NRW steeds meer op basis van duurzame bronnen wordt opgewekt en de uitbreiding van windenergie hieraan een aanzienlijke bijdrage dient te leveren. Vanwege de ongelijke verdeling van bosgebied geldt dit in het bijzonder voor de bosrijke regio's in NRW.</p> <p>In principe vormt bos geen obstakel voor de installatie van windmolens, op voorwaarde dat daardoor wezenlijke functies van het bos niet in aanzienlijke mate worden aangetast.</p> <p>De bosfuncties als bedoeld in Doelstelling 7.3-1 vloeien in beginsel voort uit de cartografisch weergegeven bosfuncties. Indien er geen actuele cartografische weergave van bosfuncties beschikbaar is, dienen de functies op de betreffende locatie per individueel geval te worden bepaald. Een aanzienlijke aantasting van de recreatiefunctie door plaatsing van windmolens in het bos veronderstelt dat de effecten van de geplande maatregel betrekking hebben op bosgebieden met een bovengemiddeld belangrijke functie op het gebied van recreatie en vrijetijdsbesteding. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer bepaalde bosgebieden intensief voor recreatie en vrijetijdsbesteding worden gebruikt of indien bosgebieden een bijzondere toeristische functie hebben.</p> <p>In bosarme gebieden, waar bosgebieden vaak alleen kleinschalig en geïsoleerd voorkomen en voornamelijk in agrarisch landschap zijn gelegen, spelen bossen</p>	<p>doelstelling.</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>altijd een belangrijke rol voor het biotoopnetwerk, de bescherming van soorten en biotopen, regulatiefuncties in het ecosysteem, landschapsgerichte recreatie evenals het landschapsbeeld.</p> <p>In deze gebieden kan er doorgaans ook vanuit worden gegaan dat buiten de bossen voldoende geschikte locaties voor windmolens beschikbaar zijn.</p> <p>De economische bosbouwfunctie van het bos staat doorgaans de aanwijzing van windmolenlocaties in het bos doorgaans niet in de weg, aangezien hierbij slechts kleine oppervlakken (met name de funderingen van de molens) langdurig aan de bosbouwproductie worden onttrokken</p>	<p>altijd een belangrijke rol voor het biotoopnetwerk, de bescherming van soorten en biotopen, regulatiefuncties in het ecosysteem, landschapsgerichte recreatie evenals het landschapsbeeld.</p> <p>In deze gebieden kan er doorgaans ook vanuit worden gegaan dat buiten de bossen voldoende geschikte locaties voor windmolens beschikbaar zijn.</p> <p>De economische bosbouwfunctie van het bos staat doorgaans de aanwijzing van windmolenlocaties in het bos doorgaans niet in de weg, aangezien hierbij slechts kleine oppervlakken (met name de funderingen van de molens) langdurig aan de bosbouwproductie worden onttrokken</p>	
<p>8.1-6 Doelstelling 'Deelstaat- en regiorelevante luchthavens in NRW'</p>	<p>8.1-6 Doelstelling 'Deelstaatrelevante luchthavens in NRW'</p>	
<p>NRW kent de volgende deelstaat- en regiorelevante luchthavens : Deelstaatrelevante luchthavens: Düsseldorf (DUS) Köln/Bonn (CGN) Münster/Osnabrück (FMO) Regiorelevante luchthavens: Dortmund (DTM) Paderborn/Lippstadt (PAD) Niederrhein: Weeze-Laarbruch (NRN)</p>	<p>NRW kent de volgende deelstaat- en regiorelevante luchthavens : Deelstaatrelevante luchthavens: Düsseldorf (DUS) Köln/Bonn (CGN) Münster/Osnabrück (FMO) Regiorelevante luchthavens: Dortmund (DTM) Paderborn/Lippstadt (PAD) Niederrhein: Weeze-Laarbruch (NRN)</p> <p><i>Als onderdeel van de gedecentraliseerde luchthaveninfrastructuur in Noordrijn-Westfalen zijn de luchthavens van Düsseldorf (DUS),</i></p>	<p>De redenen voor de beoogde veranderingen zijn met name de volgende uitspraken in het regeerakkoord:</p> <p><i>"Wij zullen in het LEP het onderscheid tussen deelstaat- en regiorelevante luchthavens en overige luchthavens opheffen om alle locaties dezelfde ontwikkelingskansen te geven." (pagina 35)</i></p> <p><i>"In het deelstaatsontwikkelingsplan van Noordrijn-Westfalen zullen wij het willekeurige onderscheid tussen deelstaat- en regiorelevante luchthavens en overige luchthavens, opheffen." (pagina 51)</i></p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>De deelstaatrelevante luchthavens inclusief de bijbehorende ruimten voor luchthaveninfrastructuur en luchthavengerelateerde bedrijven dienen behoefteconform te worden ontwikkeld.</p> <p>De waarborging en ontwikkeling van regiorelevante luchthavens en overige luchthavens verlopen in overeenstemming met het luchtverkeersconcept [Luftverkehrskonzeption] van de deelstaat en met de ontwikkeling van de deelstaatrelevante luchthavens.</p>	<p><i>Keulen/Bonn (CGN), Münster/Osnabrück (FMO), Dortmund (DTM), Paderborn/Lippstadt (PAD) en Weeze/Nederrijn (NRN) voor de deelstaat van groot belang.</i></p> <p><i>Deze dienen behoefteconform te worden ontwikkeld, met inbegrip van de bijbehorende ruimten voor luchthaveninfrastructuur en luchthavengerelateerde bedrijven om de deelstaat Noordrijn-Westfalen te integreren in het internationale en nationale luchtverkeer.</i></p> <p>De waarborging en ontwikkeling van regiorelevante luchthavens en overige luchthavens verlopen in overeenstemming met het luchtverkeersconcept [Luftverkehrskonzeption] van de deelstaat en met de ontwikkeling van de deelstaatrelevante luchthavens..</p>	<p>Overeenkomstige wijziging</p>
<p>8.1-7 Doelstelling 'Bescherming tegen geluidsoverlast door vliegtuigen'</p>	<p>8.1-7 Doelstelling 'Bescherming tegen geluidsoverlast door vliegtuigen'</p>	
<p>De bevolking dient te worden beschermd tegen negatieve milieueffecten van vliegverkeer, en in het bijzonder geluidsoverlast. In de regioplanning dient hiertoe rond de deelstaat- en regiorelevante luchthavens alsook rond de militaire vliegbases Geilenkirchen en Nörvenich een Uitgebreide geluidszone te worden aangewezen; deze geluidszones worden gebaseerd op de aanbevelingen van de Länderarbeitsgemeinschaft Immissionsschutz (LAI) [samenwerkingsverband van deelstaten inzake immissiebeheersing].</p> <p>In aanvulling hierop dienen de in</p>	<p>De bevolking dient te worden beschermd tegen negatieve milieueffecten van vliegverkeer, en in het bijzonder geluidsoverlast. In de regioplanning dient hiertoe rond de deelstaatrelevante luchthavens alsook rond de militaire vliegbases Geilenkirchen en Nörvenich een Uitgebreide geluidszone te worden aangewezen; deze geluidszones worden gebaseerd op de aanbevelingen van de Länderarbeitsgemeinschaft Immissionsschutz (LAI) [samenwerkingsverband van deelstaten inzake immissiebeheersing].</p>	<p>De redactionele wijziging is het gevolg van de gewijzigde doelstelling 8.1-6.</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>rechtsverordeningen vastgelegde geluidszones conform het Fluglärmgesetz (FlugLärmG) [wet inzake geluidsoverlast door vliegtuigen] in de regioplannen ter informatie te worden opgenomen.</p> <p>In de bestemmingsplannen en -verordeningen voor gebieden binnen de Uitgebreide geluidszones dient de instructie te worden opgenomen dat ontwikkelaars in elke te verstrekken bouwvergunning op de aanzienlijke geluidsoverlast door vliegtuigen moeten worden gewezen.</p> <p>Indien voor overige regionale luchthavens en landingsplaatsen in rechtsverordeningen vastgelegde geluidszones bestaan, kan er in de regioplannen een Uitgebreide geluidszone worden aangewezen.</p>	<p>Indien voor overige luchthavens en landingsplaatsen in rechtsverordeningen vastgelegde geluidszones bestaan, kan er in de regioplannen een Uitgebreide geluidszone worden aangewezen.</p>	
<p>Ad 8.1-6 Deelstaat- en regiorelevante luchthavens in NRW</p>	<p>Ad 8.1-6 Deelstaatrelevante luchthavens in NRW</p>	
<p>Verkeerssystemen vormen de onmisbare basis voor het goed functioneren van de moderne maatschappij en economie. In tijden van toenemende globalisering neemt daarbij het belang van luchtvaart alleen maar toe. Deze verkeersvorm maakt zeer snel transport van personen en goederen over lange afstanden mogelijk.</p> <p>In NRW vormen drie deelstaatrelevante luchthavens (Düsseldorf, Köln/Bonn en Münster/Osnabrück) en drie 'grote' regionale luchthavens met lijn- en chartervluchten (Dortmund, Paderborn/Lippstadt en Niederrhein/Weeze-Laarbruch) de ruggengraat van de</p>	<p><i>In Noordrijn-Westfalen vormen de luchthavens Düsseldorf, Keulen/Bonn, Münster/Osnabrück, Dortmund, Paderborn/Lippstadt en Weeze/Nederrijn dankzij regelmatige lijn- en chartervluchten de ruggengraat van een gedecentraliseerde</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>luchthaveninfrastructuur.</p> <p>De deelstaat- en regiorelevante luchthavens worden in de cartografische weergaven van het LEP als prioritair gebied aangewezen en middels het symbool 'Deelstaat- of regiorelevante luchthaven' weergegeven. Voor de huidige planperiode bestaat er geen behoefte aan de aanleg van nieuwe luchthavens. Het luchtverkeersconcept 2010 van NRW voorziet evenmin in de aanleg van nieuwe luchthavens. Veeleer is het zaak om de bestaande luchthavens behoefteconform te ontwikkelen resp. te waarborgen. De hoogste luchtverkeersinstantie beoordeelt de behoefte specifiek per initiatief op basis van behoefteprognoses van externe deskundigen.</p> <p>Een belangrijke rol spelen met name de drie deelstaatrelevante luchthavens (Düsseldorf, Köln-Bonn, Münster-Osnabrück). Ten aanzien van de luchthaven Düsseldorf dient de zogeheten Angerland-regeling inzake de uitbreiding van de luchthaven en de ontwikkeling van geluidsoverlast in acht te worden genomen.</p> <p>Luchthavens spelen ook een steeds belangrijkere rol in het vrachtverkeer. De vestiging en ontwikkeling van bedrijven bij luchthavens dient vergaand te worden beperkt tot luchthavengerelateerde bedrijven, d.w.z. ondernemingen met een directe binding met de luchtvaart. Op die manier wordt concurrentie met planologisch geïntegreerde regionale en gemeentelijke vestigingslocaties voor bedrijven voorkomen.</p> <p>Regionale luchthavens zijn tot dusver om regionaal-economische en structuurpolitieke redenen gesteund,</p>	<p><i>luchthaveninfrastructuur.</i></p> <p><i>De deelstaat- en regiorelevante luchthavens worden in de cartografische weergaven van het LEP als prioritair gebied aangewezen en door middel van het symbool 'Luchthaven' weergegeven.</i></p> <p>Voor de huidige planperiode bestaat er geen behoefte aan de aanleg van nieuwe luchthavens. Veeleer komt het erop aan om de bestaande deelstaatrelevante luchthavens behoefteconform te ontwikkelen resp. te waarborgen. Doelstelling 8.1-6 verwijst alleen naar het mogelijk qua planning waarborgen van land wanneer dit noodzakelijk is. Er kunnen geen verdere claims worden ingediend voor ondersteuning door de deelstaat als gevolg van een op behoeften gebaseerde planning voor het waarborgen van land.</p> <p><i>Voor de luchthaven Düsseldorf dient rekening gehouden te worden met het Angerland-akkoord.</i></p> <p>Regionale luchthavens zijn tot dusver om regionaal-economische en structuurpolitieke redenen gesteund, bijvoorbeeld om de nadelige positie van vestigingslocaties te compenseren of de vestiging van industriële bedrijven te bevorderen. Om een duurzaam</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>bijvoorbeeld om de nadelige positie van vestigingslocaties te compenseren of de vestiging van industriële bedrijven te bevorderen. Om een duurzaam en behoefteconform aanbod van luchthavens te garanderen, dienen regionale uitbreidings-, reconstructie- en herbestemmingsprojecten te worden afgestemd op het luchtverkeersconcept van de deelstaat en op de ontwikkeling van de deelstaatrelevante luchthavens.</p> <p>Ten behoeve van een behoefteconforme ontwikkeling resp. waarborging van de deelstaat- en regiorelevante luchthavens alsook de afstemming van de regiorelevante luchthavens op het luchtverkeersconcept van NRW en op de ontwikkeling van de deelstaatrelevante luchthavens, dienen de regioraden [Regionalräte] bij desbetreffende initiatieven via de bevoegde instantie voor de deelstaatplanning een zienswijze bij de hoogste luchtvaartinstantie van de deelstaat in te winnen. De deelstaatregering beslist of de waarborging en ontwikkeling van de regiorelevante luchthavens afgestemd is op de ontwikkeling van de deelstaatrelevante luchthavens.</p>	<p>en behoefteconform aanbod van luchthavens te garanderen, dienen regionale uitbreidings-, reconstructie- en herbestemmingsprojecten te worden afgestemd op het luchtverkeersconcept van de deelstaat en op de ontwikkeling van de deelstaatrelevante luchthavens.</p> <p>Ten behoeve van een behoefteconforme ontwikkeling resp. waarborging van de deelstaat- en regiorelevante luchthavens alsook de afstemming van de regiorelevante luchthavens op het luchtverkeersconcept van NRW en op de ontwikkeling van de deelstaatrelevante luchthavens, dienen de regioraden [Regionalräte] bij desbetreffende initiatieven via de bevoegde instantie voor de deelstaatplanning een zienswijze bij de hoogste luchtvaartinstantie van de deelstaat in te winnen. De deelstaatregering beslist of de waarborging en ontwikkeling van de regiorelevante luchthavens afgestemd is op de ontwikkeling van de deelstaatrelevante luchthavens.</p>	
<p>Ad 8.1-9 Deelstaatrelevante havens en waterwegen (excerpt) [...]Bovendien dienen beperkingen van de havenontwikkelingen als gevolg van de uitbreiding van omliggende gebruiksfuncties met hogere eisen wat betreft immissiebeheersing, te worden voorkomen.</p> <p>De status van 'deelstaatrelevante haven' wordt in het WHLK NRW op basis van de volgende criteria vastgesteld:</p>	<p>Ad 8.1-9 Deelstaatrelevante havens en waterwegen (excerpt)</p> <p><i>Waar nodig, kan de regioplanning ook andere havens beschermen tegen toenemend overslagvolume (zie ook de beginselen 6.3-2). Dit kunnen de andere in het havenconcept genoemde openbare havens zijn, maar ook de industriële havens die voor NRW belangrijk zijn. Overigens is dit principe ook gericht op de gemeentelijke ruimtelijke ordening.</i></p>	<p>Aanvulling op de uitleg zoals overeengekomen is met VM.</p>

Kommentiert [L1]: Was wird in dem Fall mit VM gemeint?

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
het overslagvolume (> 2 miljoen ton per jaar), de waterzijdige containeroverslag (> 50.000 TEU per jaar) ofwel het bijzondere belang voor het vestigingsbeleid. [...]		
	8.2-7 Uitgangspunt 'Energietransitie en netuitbreiding'	
	<i>De regioplannen moeten rekening houden met de vereisten van de energietransitie en de daarvoor noodzakelijke uitbreiding van energienetwerken en moeten de ruimtelijke haalbaarheid van de benodigde pijplijnprojecten bevorderen, met inbegrip van de faciliteiten die nodig zijn voor hun werking.</i>	Door de vereisten van uitgangspunt 8.2-7 houdt het LEP NRW rekening met de vereisten van een veilige en kosteneffectieve aanpassing van het transmissiesysteem aan de uitdagingen van de energietransitie. Het onderbouwt en benadrukt het principe van § 2 lid 2 nr. 4 zin 5 van de ROG. Tegelijkertijd worden regionale planningsbureaus aangemoedigd om dit aspect in aanvulling op de vereisten van de ROG mee te nemen bij het opstellen van regioplannen.
	Ad 8.2-7 Energietransitie en netuitbreiding	
	De energietransitie in heel NRW vereist o.a. de optimalisatie en uitbreiding van transmissienetwerken voor de integratie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en voor het vermijden van structurele knelpunten in het transmissienetwerk. Het toekomstbestendige ontwerp van de elektriciteitsnetten is daarbij van het grootste belang voor de energietoestand van Noord-Rijnland-Westfalen. Voor dit doel zijn er, in aanvulling op de aanpassing van zowel bestaande als de bouw van nieuwe hoogspanningsleidingen, extra	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
	<p>stroomomvorminstallaties (converters) vereist. Hiermee moet rekening worden gehouden bij het opstellen en wijzigen van regioplannen. Vanwege de veelvuldige gebruikseisen die aan de ruimte in Noordrijn-Westfalen worden gesteld, is er voor de snelle implementatie van de energietransitie meer coördinatie tussen de betrokken regionale en gespecialiseerde planners nodig om de haalbaarheid van de ruimtelijke ordening te bevorderen.</p>	
<p>9.2-1 Doelstelling 'Ruimtelijke aanwijzingen voor niet-energetische oppervlaktedelfstoffen'</p>	<p>9.2-1 Doelstelling 'Ruimtelijke aanwijzingen voor niet-energetische oppervlaktedelfstoffen'</p>	
<p>In de regioplannen moeten gebieden voor de waarborging en winning van niet-energetische oppervlaktedelfstoffen als prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden worden aangewezen.</p>	<p><i>Om de aanvoer van oppervlaktedelfstoffen te waarborgen, moeten er in de regioplannen prioritaire gebieden worden aangewezen, waarbij de winning van niet-energetische oppervlaktedelfstoffen gewaarborgd wordt. In speciale conflictsituaties moeten er prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden worden vastgelegd.</i></p>	<p>In het huidige ontwikkelingsplan van de deelstaat wordt het waarborgen van oppervlaktedelfstoffen gecontroleerd door prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden (concentratiezones) aan te wijzen. Door prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden aan te wijzen, is de winning van oppervlaktedelfstoffen qua planning op deze gebieden geconcentreerd en buiten deze gebieden om uitgesloten.</p> <p>Deze beperkende en planningsintensieve regeling heeft zich in het geval van bepaalde conflictsituaties in de praktijk bewezen. Het vastleggen van de concentratiezones creëert hier een evenwicht tussen de lasten door de afgraving voor de bewoners en de lokale gemeenschappen en de belangen die de economie heeft bij een toereikende aanvoer van oppervlaktedelfstoffen.</p> <p>Er moeten echter verschillende natuurlijke hulpbronnen worden beoordeeld, die slechts</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
		<p>sporadisch en niet aan de oppervlakte in Noordrijn-Westfalen komen. Hier ontstaan geen grootschalige conflictsituaties en vanuit een professioneel oogpunt kan het plannen van concentratiezones achterwege blijven.</p> <p>Met de nieuwe versie van doelstelling 9.2-1 vindt het waarborgen van delfstoffen daarom alleen regelmatig via prioritaire gebieden plaats, die de grondstofgebieden waarborgen, maar die geen extra uitsluitingseffect uitoefenen.</p> <p>Dit afstand doen van een concentratiezoneplanning heeft als voordeel dat procedures duidelijk vereenvoudigd worden. De basisprincipes van de planning zijn veel eenvoudiger en sneller te verwerken, bovendien kunnen veranderingen flexibeler worden geïmplementeerd.</p>
9.2-1 Doelstelling 'Ruimtelijke aanwijzingen voor niet-energetische oppervlakedelfstoffen'	9.2-1 Doelstelling 'Ruimtelijke aanwijzingen voor niet-energetische oppervlakedelfstoffen'	
<p>In de regioplannen moeten Gebieden voor de waarborging en winning van niet-energetische oppervlakedelfstoffen als prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden worden aangewezen.</p>	<p><i>Om de aanvoer van oppervlakedelfstoffen te waarborgen, moeten er in de regioplannen prioritaire gebieden worden aangewezen, waarbij de winning van niet-energetische oppervlakedelfstoffen gewaarborgd wordt. In speciale conflictsituaties moeten er prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden worden vastgelegd.</i></p>	<p>Neu: In het huidige ontwikkelingsplan van de deelstaat wordt het waarborgen van oppervlakedelfstoffen gecontroleerd door prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden (concentratiezones) aan te wijzen. Door prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden aan te wijzen, is de winning van oppervlakedelfstoffen qua planning op deze gebieden geconcentreerd en buiten deze gebieden om uitgesloten.</p> <p>Deze beperkende en planningsintensieve regeling</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
		<p>heeft zich in het geval van grootschalige afzettingen van grondstoffen en bij bepaalde conflictsituaties in de praktijk bewezen. Het vastleggen van de concentratiezones creëert hier een evenwicht tussen de lasten door de afgraving voor de bewoners en de lokale gemeenschappen en de belangen die de economie heeft bij een toereikende aanvoer van oppervlakedelfstoffen.</p> <p>Er moeten echter verschillende natuurlijke hulpbronnen worden beoordeeld, die slechts sporadisch en niet aan de oppervlakte in Noordrijn-Westfalen voorkomen. Hier ontstaan geen grootschalige conflictsituaties en vanuit een professioneel oogpunt kan het plannen van concentratiezones achterwege blijven.</p> <p>Met de nieuwe versie van doelstelling 9.2-1 vindt het waarborgen van delfstoffen daarom alleen regelmatig via prioritare gebieden plaats die de grondstofgebieden waarborgen, maar die geen extra uitsluitingseffect uitoefenen.</p> <p>Alleen in het geval van specifieke conflictsituaties kan de regioplanning - in overeenstemming met de vorige LEP-verordening - ook worden geregeld door prioritare gebieden met de status van geschikte gebieden aan te wijzen.</p> <p>Dit afstand doen van een concentratiezoneplanning heeft als voordeel dat procedures duidelijk vereenvoudigd worden. De basisprincipes van de planning zijn veel eenvoudiger en sneller te verwerken, bovendien kunnen veranderingen flexibeler worden geïmplementeerd.</p>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
9.2-2 Doelstelling 'Minimale voorzieningsperiodes'	9.2-2 Doelstelling 'Minimale voorzieningsperiodes'	
Gebieden voor de waarborging en winning van niet-energetische oppervlaktedelfstoffen dienen te worden aangewezen voor een minimale voorzieningsperiode van 20 jaar bij losse gesteenten en minimaal 35 jaar bij vaste gesteenten	Gebieden voor de waarborging en winning van niet-energetische oppervlaktedelfstoffen dienen te worden aangewezen voor een minimale voorzieningsperiode van 20 25 jaar bij losse gesteenten en minimaal 35 jaar bij vaste gesteenten	De reden voor de beoogde verandering is met name de volgende verklaring van het regeerakkoord: "In het kader van het LEP willen wij gebieden voor de waarborging en winning van niet-energetische oppervlaktedelfstoffen aanwijzen, waarbij de minimale voorzieningsperiode weer verhoogd wordt tot 25 jaar" " (p.35).
9.2-3 Doelstelling 'Actualisering'	9.2-3 Doelstelling 'Actualisering'	
Bij de actualisering van Gebieden voor de waarborging en winning van niet-energetische oppervlaktedelfstoffen dienen minimale voorzieningsperiodes van 10 jaar bij losse gesteenten en 25 jaar bij vaste gesteenten te worden gegarandeerd. Bij de actualisering dienen wederom de minimale voorzieningsperiodes conform Doelstelling 9.2-2 te worden gehanteerd.	Bij de actualisering van Gebieden voor de waarborging en winning van niet-energetische oppervlaktedelfstoffen dienen minimale voorzieningsperiodes van 10 15 jaar bij losse gesteenten en 25 jaar bij vaste gesteenten te worden gegarandeerd. Bij de actualisering dienen wederom de minimale voorzieningsperiodes conform Doelstelling 9.2-2 te worden gehanteerd.	In overeenstemming met het verlengen van de voorzieningsperiodes van 20 naar 25 jaar (zie doelstelling 9.2-2) moeten ook de lagere tijdslimieten voor de voorzieningsverplichting van de regioplannen van 10 naar 15 jaar worden verlengd.
	9.2-4 <i>Beginsel reservegebieden</i>	Een nieuw beginsel vastleggen
	<i>Voor de voorziening van grondstoffen op lange termijn moeten er reservegebieden in de toelichting bij het regioplan worden opgenomen.</i>	De reden voor de beoogde verandering vloeit voort uit de interpretatie van de verklaring van het regeerakkoord dat onder doelstelling 9.2-2 vermeld wordt:

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
		<p>Een verplichte vereiste voor reservegebieden kan niet in alle planningsgebieden van de regioplanning worden geïmplementeerd.</p> <p>Er moeten reservegebieden komen voor de winning van oppervlakedelfstoffen op lange termijn, analoog met de term "reserveperioden" in het regeerakkoord.</p>
Ad 9.2-1 Ruimtelijke aanwijzingen voor niet-energetische oppervlakedelfstoffen	Ad 9.2-1 Ruimtelijke aanwijzingen voor niet-energetische oppervlakedelfstoffen	
<p>Tot de niet-energetische grondstoffen behoren naast de hier nader omschreven losse en vaste oppervlaktegesteenten (zoals zand, grind, klei, leem, kalksteen, kleisteen, basalt of zandsteen) ook de grondstoffen die doorgaans middels diepbouw gewonnen moeten worden (zoals zouten, ertsen, bariet of leisteen). Voor deze laatste groep bevatten de regioplannen doorgaans geen aanwijzingen.</p>		
<p>De planologische waarborging van gebiedseigen oppervlakedelfstoffen wordt in de regioplannen geregeld middels tekstuele en cartografische aanwijzing van GWWO's als prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden.</p>	<p><i>De planologische waarborging van gebiedseigen oppervlakedelfstoffen wordt in de regioplannen geregeld door een tekstuele en cartografische aanwijzing van gebieden voor de bescherming en winning van oppervlakedelfstoffen (GWWO's) als prioritaire gebieden. Voor speciale conflictsituaties moeten GWWO's als prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden worden vastgelegd.</i></p>	<p>Aanpassing aan de verandering van doelstelling 9.2-1</p>
<p>Voor een adequate planologische waarborging is kennis van het gebiedseigen grondstoffenpotentieel onontbeerlijk. Hierbij dienen de beschikbare geologische kaartwerken en gegevensverzamelingen en in het bijzonder de deelstatelijke grondstoffenkaart</p>		

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>van de bevoegde geologische dienst als belangrijke planningsbasis. De deelstatelijke grondstoffenkaart bevat de informatie die nodig is om aanmerkelijke vindplaatsen te identificeren, zodat hiermee bij alle planologische afwegingsprocessen rekening kan worden gehouden. GWWO's voor de waarborging van grondstoffen dienen op ruimtebesparende wijze zoveel mogelijk te worden aangewezen in gebieden waarin volgens de deelstatelijke grondstoffenkaart relatief dikke grondstoffenlagen aanwezig zijn. Evenzeer moet rekening worden gehouden met de kwaliteit van de grondstoffen.</p>		
<p>De ruimtelijke sturing van grondstofwinning wordt in de regioplanning gewaarborgd in het kader van een consistent planningsconcept dat het gehele plangebied omvat, waarbij rekening wordt gehouden met de aanbeveling inzake de grondstoffengeologie van de bevoegde geologische dienst. Hierbij moeten ook de ontwikkelingsvoorstellen vanuit het bedrijfsleven in acht worden genomen.</p>	<p><i>De ruimtelijke sturing van grondstofwinning wordt in de regioplanning gewaarborgd door GWWO's als prioritaire gebieden aan te wijzen, waarbij er rekening wordt gehouden met de aanbeveling inzake de grondstoffengeologie van de bevoegde geologische dienst. Hierbij moeten ook de ontwikkelingsvoorstellen vanuit het bedrijfsleven en concurrerende gebruikskoncepten in acht worden genomen.</i></p>	<p>Krachtens § 7, lid 2, ROG moeten publieke en private belangen bij het opstellen van de ruimtelijke plannen tegen elkaar en onder elkaar worden afgewogen wanneer ze op het desbetreffende planningsniveau identificeerbaar en relevant zijn.</p>
<p>De cartografische aanwijzing van GWWO's moet het waarschijnlijk maken dat de gebieden in de regel voor groeves kunnen worden gebruikt en dat bij besluiten op onderliggende planningsniveaus ook daadwerkelijk voor deze gebruiksfunctie wordt gekozen.</p>	<p><i>In het geval dat er bij grootschalige grondstofvoorraden, als gevolg van concurrerend gebruik, speciale conflictsituaties optreden, zoals bij de winning van grind en zand bij de Beneden-Rijn en de winning van kalksteen in de Soester Börde, is er behoefte aan verdere ruimtelijke ordening. In deze gevallen vindt de ruimtelijke ordening van de winning van grondstoffen plaats via prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden.</i></p> <p><i>De cartografische aanwijzing van GWWO's als prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden vereist een coherent planningsconcept dat het hele plangebied bestrijkt. De cartografische</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
	<p><i>aanwijzing van GWWO's moet het waarschijnlijk maken dat de gebieden in de regel voor groeves kunnen worden gebruikt en dat bij besluiten op onderliggende planningsniveaus ook daadwerkelijk voor deze gebruiksfunctie wordt gekozen.</i></p> <p><i>Er kunnen wijzigingen in de bepalingen van prioritaire gebieden worden aangebracht (bijv. uit bovengeslikte belangen) zolang ze aan het onderliggende algehele ruimteconcept blijven voldoen of dit voortzetten.</i></p>	<p>Met de toevoeging moet duidelijk worden gemaakt dat het aanwijzen van GWWO's als prioritair gebied met de status van geschikt gebied in de planning kan worden gewijzigd.</p>
<p>Afgravingsinitiatieven dienen plaats te vinden binnen de GWWO's. De regioplannen regelen gerechtvaardigde uitzonderingen, waarbij in individuele gevallen kleinschalige groeves ook buiten de aangewezen GWWO's verenigbaar zijn met de RO-doelstellingen.</p>	<p>Afgravingsinitiatieven dienen <i>bij prioritaire gebieden met de status van geschikt gebied</i> plaats te vinden binnen de GWWO's. <i>Daarnaast kunnen de regioplannen uitzonderingen op basis van ruimtelijke ordening</i> tekstueel vastleggen.</p>	<p>Overeenkomstige wijziging</p>
<p>De aanwijzingen in de plannen ten behoeve van delfstoffenwinning zijn in gelijke mate gebaseerd op de voorschriften uit het Abgrabungsgesetz NRW [deelstaatswet inzake groeves], het Bundesberggesetz [fed. mijnbouwwet], het BImSchG en het WHG. Vanwege het algemene economische belang van de grondstoffen én vanwege de gebruikconflicten die hun winning veelal met zich meebrengt, is hun duurzame en preventieve waarborging in RO-plannen noodzakelijk; zij prevaleren boven sectoraal-rechtelijke toelatingen of vergunningen.</p>		
<p>Ad 9.2-2 Minimale voorzieningsperiodes</p>	<p>Ad 9.2-2 Minimale voorzieningsperiodes</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>In relatie tot de cartografische aanwijzing van GWWO's dient ten aanzien van de grondstofsoorten die in het betreffende regionale plangebied aanwezig zijn, een behoeftegestuurde voorzieningsperiode te worden gegarandeerd. Vanuit dit oogpunt dienen de prioritare gebieden met de status van geschikte gebieden zodanig te worden gedimensioneerd dat hun vindplaatscapaciteit de verwachte grondstoffenbehoefte dekt, en wel minstens 20 jaar lang bij losse gesteenten en minstens 35 jaar lang bij vaste gesteenten.</p>	<p>In relatie tot de cartografische aanwijzing van GWWO's dient ten aanzien van de grondstofsoorten die in het betreffende regionale plangebied aanwezig zijn, een behoeftegestuurde voorzieningsperiode te worden gegarandeerd. Vanuit dit oogpunt dienen de <i>prioritaire gebieden met de status van geschikte gebieden</i> zodanig te worden gedimensioneerd, dat hun vindplaatscapaciteit de verwachte grondstoffenbehoefte dekt, en wel <i>minstens 25 jaar</i> lang bij losse gesteenten en <i>minstens 35 jaar</i> lang bij vaste gesteenten.</p>	<p>De reden voor de beoogde verandering is met name de volgende verklaring van het regeerakkoord:</p> <p><i>„In het kader van het LEP willen wij gebieden voor de waarborging en winning van niet-energetische oppervlaktedelfstoffen aanwijzen, waarbij de minimale voorzieningsperiode weer verhoogd wordt tot 25 jaar”.</i> (p. 34)</p>
<p>20 jaar voor losse gesteenten en 35 jaar voor vaste gesteenten zijn de standaardperiodes. Met het oog op de uiteenlopende gebruikconflicten die met de groeves gepaard gaan, dienen deze voorzieningsperiodes in nieuwe regioplannen niet wezenlijk te worden overschreden. Langere voorzieningsperiodes die reeds in regioplannen zijn gewaarborgd, kunnen eventuele afwijkingen ten opzichte van de standaardperiodes rechtvaardigen.</p>	<p><i>25 jaar voor losse gesteenten en 35 jaar voor vaste gesteenten zijn de standaardperiodes. Langere voorzieningsperiodes die reeds in regioplannen zijn gewaarborgd, kunnen eventuele afwijkingen ten opzichte van de standaardperiodes rechtvaardigen.</i></p>	
<p>Korte periodes zijn ook mogelijk, indien bij de afweging blijkt dat geschikte gebieden voor 20 resp. 35 jaar niet ter beschikking staan.</p>	<p>Korte periodes zijn ook mogelijk, indien bij de afweging blijkt dat geschikte gebieden voor 20 resp. 35 jaar niet ter beschikking staan.</p>	<p>Het spreekt voor zich dat de voorzieningsperiodes kunnen worden onderschreden als de aanvoer van grondstoffen te laag is.</p>
<p>De voorzieningsperiode voor vaste gesteenten is langer dan die voor losse gesteenten, omdat vooral kalksteenwinning en cementproductie hoge investeringskosten met zich meebrengen en de bedrijfseconomische rentabiliteit een planningszekerheid van minstens 25 jaar vereist, omdat verdere investeringen anders uitblijven.</p>		
<p>De behoefte wordt bepaald op basis van een</p>	<p>De behoefte wordt bepaald op basis van een</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>deelstaatbrede afgravingsmonitoring, waarbij de voortgang van de grondstoffenwinning qua oppervlak en volume wordt bijgehouden. Bij de afgravingsmonitoring worden de belangrijkste aspecten in de behoeftebepaling meegenomen, zoals de voorziening van het bedrijfsleven en de bevolking, de mogelijkheden tot substitutie en de doelgerichte exploitatie van dikkere grondstoflagen. De nog aanwezige grondstoffenvoorraden in goedgekeurde groeves buiten GWWO's dienen bij de voorraden in de voorzieningsgebieden te worden opgeteld. Verder dienen bij de behoeftebepaling ook grondstoffenvolumes uit de dagbouwwinning van bruinkool te worden meegenomen, voor zover dit de geordende exploitatie en sluiting van de bruinkoolwinning niet aantast.</p>	<p>deelstaatbrede afgravingsmonitoring, waarbij de voortgang van de grondstoffenwinning qua oppervlak en volume wordt bijgehouden. Bij de afgravingsmonitoring worden de belangrijkste aspecten in de behoeftebepaling meegenomen, zoals de voorziening van het bedrijfsleven en de bevolking, de mogelijkheden tot substitutie en de doelgerichte exploitatie van dikkere grondstoflagen. De nog aanwezige grondstoffenvoorraden in goedgekeurde groeves buiten GWWO's dienen bij de voorraden in de voorzieningsgebieden te worden opgeteld. Verder dienen bij de behoeftebepaling ook grondstoffenvolumes uit de dagbouwwinning van bruinkool te worden meegenomen, voor zover dit de geordende exploitatie en sluiting van de bruinkoolwinning niet aantast.</p>	<p>De laatste zin wordt geschrapt, omdat slechts 2 van de 6 planningsgebieden worden beïnvloed.</p>
Ad 9.2-3 Actualisering	Ad 9.2-3 Actualisering	
<p>De grondstoffenwinning wordt ondersteund door monitoringactiviteiten op basis van luchtfoto's of satellietbeelden; deze monitoring verloopt in de gehele deelstaat uniform en volgens de voorschriften van de bevoegde instantie voor de deelstaatplanning. In het kader van deze monitoring wordt de voortgang van de winning vastgesteld en worden de grondstoffenvoorraden die in de aangewezen GWWO's en overige goedgekeurde gebieden resteren, op basis van de deelstatelijke grondstoffenkaart beoordeeld. De resultaten hiervan helpen de bevoegde regionale planningsinstanties wanneer zij de behoefte aan actualisering moeten inschatten. De bevoegde regionale planningsinstantie beslist of een regionaal plan moet worden geactualiseerd.</p>		

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
Bij de afgravingsmonitoring vindt jaarlijks een kwantitatieve beoordeling plaats van de nog beschikbare planologische restvoorraden van afzonderlijke grondstoffengroepen (bijv. zand, grind, klei, leem, kalksteen, kleisteen, basalt of zandsteen).		
Actualisering dienen op een dusdanig vroeg tijdstip te worden gestart dat de volgende minimale voorzieningsperiodes worden gegarandeerd: 10 jaar voor losse gesteenten en 25 jaar voor vaste gesteenten. Het moment van actualisering is doorgaans gebaseerd op het feit dat de looptijd van een regioplan normaliter 10 jaar bedraagt, waarna een nieuwe evaluatie van het regioplan plaatsvindt. Indien in het kader van de afgravingsmonitoring wordt vastgesteld dat de voorzieningsperiode van de GWWO's sneller afneemt dan oorspronkelijk bepaald, moeten de GWWO's worden aangevuld om de sturende werking van het regioplan niet te ondermijnen.	Actualisering dienen op een dusdanig vroeg tijdstip te worden gestart dat de volgende minimale voorzieningsperiodes worden gegarandeerd: 4015 jaar voor losse gesteenten en 25 jaar voor vaste gesteenten. Het moment van actualisering is doorgaans gebaseerd op het feit dat de looptijd van een regioplan normaliter 10 jaar bedraagt, waarna een nieuwe evaluatie van het regioplan plaatsvindt. Indien in het kader van de afgravingsmonitoring wordt vastgesteld dat de voorzieningsperiode van de GWWO's sneller afneemt dan oorspronkelijk bepaald, moeten de GWWO's worden aangevuld om de sturende werking van het regioplan niet te ondermijnen.	
Indien actualisering noodzakelijk blijkt, dient de planologische reikwijdte voor alle in de planning opgenomen niet-energetische oppervlaktedelfstoffen weer te worden aangevuld tot minstens 20 jaar voor losse gesteenten en minstens 35 jaar voor vaste gesteenten.	Indien actualisering noodzakelijk blijkt, dient de planologische reikwijdte voor alle in de planning opgenomen niet-energetische oppervlaktedelfstoffen weer te worden aangevuld tot minstens 2025 jaar voor losse gesteenten en minstens 35 jaar voor vaste gesteenten.	Folgeänderung
	Ad 9.2-4 Reservegebieden	
	<i>Om het gebruik van afbouwwaardige opslagzones ook voor latere generaties in stand te houden, kan er – in aanvulling op de GWWO's die in het regioplan zijn vastgelegd - ook een langdurige bescherming van belangrijke opslagzones plaatsvinden. Dit wordt</i>	Toelichting bij het nieuwe beginsel

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
	<i>gerealiseerd door reservegebieden op te nemen in de toelichting op het regioplan. Planningsspecificaties voor deze gebieden moeten in het regioplan worden gedefinieerd.</i>	
10.1-4 Doelstelling 'Warmte-krachtkoppeling'	10.1-4 Uitgangspunt 'Warmte-krachtkoppeling'	
Met het oog op een zo efficiënt mogelijk energiegebruik dient in de regio- en gemeentepannen het potentieel van gecombineerde stroom- en warmteopwekking evenals het gebruik van restwarmte te worden benut.	<i>Met het oog op een zo efficiënt mogelijk energiegebruik dient in de regio- en gemeentepannen het potentieel van gecombineerde stroom- en warmteopwekking evenals het gebruik van restwarmte te worden benut.</i>	Deze wijziging staat in functie van de deregulering. Principes zijn - in tegenstelling tot vastgelegde doelstellingen, die strikt moeten worden nageleefd - onderhevig aan de overweging van de volgende planningsmakers met het gevolg dat ze mogelijk ook onderhevig zijn aan andere handelsgerelateerde kwesties.
10.2-1 Doelstelling 'Steenbergen en vuilstortplaatsen als opwekkingslocaties voor duurzame energie'	10.2-1 Uitgangspunt 'Steenbergen en vuilstortplaatsen als opwekkingslocaties voor duurzame energie'	s. 10.1-4
<p>Steenbergen en vuilstortplaatsen dienen te worden gewaarborgd als locaties voor energieopwekking uit duurzame bronnen, voor zover de technische randvoorwaarden hiervoor aanwezig zijn en er geen sprake is van conflicterende sectorale eisen.</p> <p>Uitzondering hierop vormen steenbergen en vuilstortplaatsen die reeds een culturele functie hebben.</p> <p>Sectorale eisen conflicteren ook dan met een bestemming voor de energieopwekking uit duurzame bronnen, indien voor bepaalde steenbergen en vuilstortplaatsen in een regionaal afgestemd en</p>	<p>Steenbergen en vuilstortplaatsen <i>dienen te worden gewaarborgd</i> als locaties voor energieopwekking uit duurzame bronnen, voor zover de technische randvoorwaarden hiervoor aanwezig zijn en er geen sprake is van conflicterende sectorale eisen.</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
goedgekeurd planologisch herbestemmingsplan gebruiksfuncties op het gebied van kunst en cultuur zijn voorzien.		
10.2-2 Doelstelling 'Prioritaire gebieden voor de opwekking van windenergie'	10.2-2 <i>Uitgangspunt</i> 'Prioritaire gebieden voor de opwekking van windenergie'	
De deelstaat NRW hanteert de doelstelling om de eigen stroomvoorziening in 2020 voor ten minste 15% uit windenergie en in 2025 voor 30% uit duurzame energiebronnen te halen; in overeenstemming met deze doelstelling en evenredig aan het regionale potentieel dienen er Gebieden voor de opwekking van windenergie als prioritaire gebieden in de regioplannen te worden aangewezen.	<i>In de planningsregio's kunnen gebieden voor de opwekking van windenergie als prioritaire gebieden in de regioplannen worden aangewezen.</i>	De reden voor de beoogde verandering is met name de volgende verklaring van het regeerakkoord: <i>De massale expansie van windenergie stuit in veel delen van het land op groeiende twijfels bij de bevolking. Wij willen acceptatie krijgen voor het gebruik van windturbines. Daartoe zullen we, rekening houdend met de rechtszekerheid en de bescherming van het gewettigd vertrouwen, de volgende wijzigingen doorvoeren:</i> [...] – <i>Wij versterken de gemeentelijke beslissingsbevoegdheid.</i>
10.2-3 <i>Uitgangspunt</i> 'Omvang van de gebiedsaanwijzingen voor de opwekking van windenergie'	10.2-3 <i>Uitgangspunt</i> 'Omvang van de gebiedsaanwijzingen voor de opwekking van windenergie'	
De prioritaire gebieden voor de opwekking van windenergie, zoals cartografisch vastgelegd door de regionale planningsinstanties, dienen kadergebieden [Flächenkulisse] met ten minste de onderstaande oppervlakten te waarborgen in de regioplanning:	De prioritaire gebieden voor de opwekking van windenergie, zoals cartografisch vastgelegd door de regionale planningsinstanties, dienen kadergebieden [Flächenkulisse] met ten minste de onderstaande oppervlakten te waarborgen in de regioplanning:	De reden voor de beoogde verandering is met name de volgende verklaring van het regeerakkoord: <i>De massale expansie van windenergie stuit in veel delen van het land op groeiende twijfels bij de bevolking. We willen acceptatie krijgen voor het</i>

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
Plangebied Arnsberg 18.000 ha Plangebied Detmold 10.500 ha Plangebied Düsseldorf 3.500 ha Plangebied Köln 14.500 ha Plangebied Münster 6.000 ha Plangebied van het Regionalverband Ruhr 1.500 ha	Plangebied Arnsberg 18.000 ha Plangebied Detmold 10.500 ha Plangebied Düsseldorf 3.500 ha Plangebied Köln 14.500 ha Plangebied Münster 6.000 ha Plangebied van het Regionalverband Ruhr 1.500 ha	<i>gebruik van windturbines. Daartoe zullen wij, rekening houdend met de rechtszekerheid en de bescherming van het gewettigd vertrouwen, de volgende wijzigingen doorvoeren:</i> [...] <ul style="list-style-type: none"> - <i>Wij versterken de gemeentelijke beslissingsbevoegdheid.</i>
	10.2-3 Uitgangspunt 'Afstand tussen gebieden/vlakten met windmolens'	
	<i>Bij het toewijzen van windmolenparken in regioplannen en in gemeentelijke bestemmingsplannen moet op afdoende wijze een voorzorgsafstand worden in acht genomen voor algemene vestigings- en woongebieden in overeenstemming met de lokale omstandigheden. Hier moet een afstand van 1500 meter tot algemene en pure woongebieden worden in acht genomen. Dit is niet van toepassing op het vervangen van oude windmolenparken (repowering).</i>	De deelstaatregering heeft zichzelf ten doel gesteld de uitbreiding van windenergie te hervormen en de acceptatie van windenergie als essentieel onderdeel van de energietransitie te bevorderen. Een regeling betreffende de afstand tot gevoelige woongebieden zou hieraan een bijdrage kunnen leveren. Het LEP legt daarom een nieuw uitgangspunt vast dat aanbeveelt om tussen de prioritaire gebieden voor windenergiegebruik en de algemene woongebieden in de regioplannen en tussen de concentratiezones en de algemene en pure woongebieden in de bestemmingsplannen een geplande voorzorgsafstand in acht te nemen. Voor zover de plaatselijke omstandigheden dit toelaten, moet er een afstand van 1500 meter worden in acht genomen.
10.2-5 Doelstelling 'Opwekking van zonne-energie'	10.2-5 Doelstelling 'Opwekking van zonne-energie'	
Ruimtebeslag op open ruimte ten behoeve van ruimtelijk relevante opwekking van zonne-energie dient te worden voorkomen. Uitzondering hierop vormen zonnecollectoren in open gebieden waarbij de opweklocatie	Ruimtebeslag ten behoeve van ruimtelijk relevante opwekking van zonne-energie is <i>mogelijk</i> als de opweklocatie verenigbaar is met de gebruiks- en beschermingsfunctie zoals vastgelegd in het regioplan, en waarbij sprake is van: ☐ herbesteding van braakliggende	Verklaring van minister Pinkwart voor de Commissie Economische Zaken, Energie en Ruimtelijke Ordening van het NRW staatsparlement, o.a. in de kleine beleidsverklaring, dat het gebruik van zonne-energie meer dan voorheen moet worden uitgebreid. Met betrekking tot het vestigen van installaties voor zonne-

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>verenigbaar is met de gebruiks- en beschermingsfunctie zoals vastgelegd in het regioplan, en waarbij sprake is van:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ herbestemming van braakliggende gebieden met voorheen een bedrijven-, mijnbouw-, verkeers- of woonfunctie dan wel voormalige militaire terreinen die zich kenmerken door bebouwing; ☐ ophogingen resp. stortlocaties; of ☐ locaties langs snel-/rijkswegen of spoorwegen van bovenregionaal belang 	<p>gebieden met voorheen een bedrijven-, mijnbouw-, verkeers- of woonfunctie dan wel voormalige militaire terreinen die zich kenmerken door bebouwing;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ophogingen resp. stortlocaties; of ☐ locaties langs snel-/rijkswegen of spoorwegen van bovenregionaal belang 	<p>energie is het vastleggen van de doelstelling daarom positief geformuleerd.</p>
<p>Ad 10.2-2 Prioritaire gebieden voor de opwekking van windenergie</p>	<p>Ad 10.2-2 Prioritaire gebieden voor de opwekking van windenergie</p>	
<p>Volgens de doelstellingen van NRW inzake de uitbreiding van windenergie dient het aandeel windenergie in de totale stroomvoorziening van de deelstaat in eerste instantie te zijn uitgebreid tot minstens 15% in 2020. Gerelateerd aan het stroomverbruik in 2010 komt dit neer op ca. 21 TWh per jaar. In 2025 dient het aandeel duurzame energie te zijn toegenomen tot 30% van de stroomvoorziening. Op basis van het stroomverbruik in 2010 dient dan in totaal ca. 41 TWh per jaar te worden opgewekt uit duurzame bronnen. Rekening houdend met de huidige uitbreidingsdoelen en trends op het vlak van andere duurzame energiebronnen, komt dit overeen met ca. 28 TWh per jaar aan windenergie.</p> <p>In 2050 dient het aandeel duurzame energie in de stroomvoorziening voor heel Duitsland te zijn verhoogd tot 80%. In dat verband zal de opwekking van windenergie – ook in de deelstaat NRW – een</p>	<p>Volgens de doelstellingen van NRW inzake de uitbreiding van windenergie dient het aandeel windenergie in de totale stroomvoorziening van de deelstaat in eerste instantie te zijn uitgebreid tot minstens 15% in 2020. Gerelateerd aan het stroomverbruik in 2010 komt dit neer op ca. 21 TWh per jaar. In 2025 dient het aandeel duurzame energie te zijn toegenomen tot 30% van de stroomvoorziening. Op basis van het stroomverbruik in 2010 dient dan in totaal ca. 41 TWh per jaar te worden opgewekt uit duurzame bronnen. Rekening houdend met de huidige uitbreidingsdoelen en trends op het vlak van andere duurzame energiebronnen, komt dit overeen met ca. 28 TWh per jaar aan windenergie.</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>belangrijke rol blijven spelen. Naast de bouw van extra windmolens zal ook het 'repoweren' van bestaande windmolens steeds belangrijker worden. Hoewel locaties met oudere windmolens niet altijd voor nieuwe moderne windmolens geschikt zijn (bijv. omdat er grotere tussenafstanden nodig zijn), bestaat toch de verwachting dat de toename van het aandeel windenergie in de stroomvoorziening niet meer volledig kan worden gedekt door extra ruimtebeslag voor de bouw van nieuwe windmolens.</p> <p>De mogelijkheden voor de opwekking van windenergie zien er in NRW overal anders uit vanwege de specifieke topografie, bebouwingsstructuur en overige gebruiks- en beschermingsfuncties; zodoende kunnen niet alle plangebieden een even grote bijdrage leveren aan de uitbreiding van de windenergieopwekking.</p> <p>De aanwijzing van prioritaire gebieden in de regioplannen bevordert de uitbreiding van de windenergieopwekking, doordat zeer geschikte locaties planologisch gewaarborgd worden en vrij worden gehouden van conflicterende gebruiksfuncties. Door de prioritaire gebieden zo efficiënt mogelijk te gebruiken, kan de op de locatie beschikbare windenergie optimaal worden benut, en kan tegelijkertijd het ruimtebeslag voor de aanleg van wegen en leidingen – in het kader van de spaarzame omgang met ruimte – worden geminimaliseerd. Ook in combinatie met de weergave van concentratiegebieden voor de opwekking van windenergie in gemeentepannen kunnen op deze manier andere gebieden met gevoelige gebruiksfuncties vrij worden gehouden van ruimtelijk relevante windmolens.</p>	<p>Prioritaire gebieden voor windenergieopwekking kunnen in de regioplannen worden aangewezen.</p> <p>De aanwijzing van prioritaire gebieden in de regioplannen bevordert de uitbreiding van de windenergie-opwekking, doordat zeer geschikte locaties planologisch gewaarborgd worden en vrij worden gehouden van conflicterende gebruiksfuncties. Door de prioritaire gebieden zo efficiënt mogelijk te gebruiken, kan de op de locatie beschikbare windenergie optimaal worden benut, en kan tegelijkertijd het ruimtebeslag voor de aanleg van wegen en leidingen – in het kader van de spaarzame omgang met ruimte – worden geminimaliseerd. Ook in combinatie met de weergave van concentratiegebieden voor de opwekking van windenergie in gemeentepannen kunnen op deze manier andere gebieden met gevoelige</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>Om conflicten tussen locaties voor windmolens en andere gebruiksfuncties te voorkomen, dienen bij het aanwijzen van geschikte locaties voor windenergieopwekking onder meer de volgende aspecten te worden onderzocht:</p> <ul style="list-style-type: none"> de beschikbare hoeveelheid wind; nabijheid van infrastructurele tracés (snel- en rijkswegen, spoorwegen van bovenregionaal belang of bovengrondse hoogspanningsleidingen); afstand tot bebouwde gebieden, cultuurelementen en toeristische voorzieningen; effecten op cultuurlandschappelijk relevante elementen, zoals stads- en dorpsgezichten, stadssilhouetten, grootschalige zichtlijnen, landschapsbeelden en recreatieve functies; afstand ten opzichte van natuurgebieden; aanvaardbaarheid ten opzichte van de beschermings- en behoudsdoelen van Natura 2000-gebieden; wettelijke voorschriften inzake soortenbescherming; en veiligheid wat betreft het luchtverkeer. <p>In het kader van het tegenstroomprincipe toetsen de regionale planningsinstanties in hoeverre de in de gemeentepannen weergegeven concentratiegebieden geschikt zijn om in de regioplanning te worden aangewezen als prioritaire gebieden voor windenergieopwekking.</p> <p>Afhankelijk van het betreffende plangebied en de criteria die bij het zoeken naar geschikte locaties worden gehanteerd, kunnen er afwijkingen ontstaan tussen de aanwijzingen voor opwekkingslocaties in de regionale resp. gemeentelijke plannen. Daarom geschiedt de cartografische aanwijzing van prioritaire</p>	<p>gebruiksfuncties vrij worden gehouden van ruimtelijk relevante windmolens.</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>gebieden in de regioplannen zonder de status van geschikte gebieden. Dit stelt de gemeentelijke planningsinstanties in staat om – met het oog op de uitbreiding van de duurzame energieopwekking – ook buiten de in de regioplanning aangewezen prioritaire gebieden aanvullende gebieden voor windenergieopwekking aan te wijzen in hun gemeenteplannen. Het blijft de gemeenten vrijstaan om middels weergaven in hun structuurplannen de opwekking van windenergie op geschikte locaties te concentreren.</p> <p>Buiten de in de regioplannen aangewezen prioritaire gebieden voor windenergieopwekking dient de beoogde weergave van gebieden voor windenergieopwekking in gemeenteplannen te worden afgestemd op de tekstuele en cartografische aanwijzingen en overige richtlijnen uit de deelstaatplanning en de regioplannen die op het plangebied van toepassing zijn.</p> <p>In de regioplanning aangewezen prioritaire gebieden evenals in de gemeentepanning weergegeven concentratiegebieden buiten prioritaire gebieden, dragen algemeen bij aan het realiseren van de eerdergenoemde doelen inzake de uitbreiding van windenergie. Dit komt overeen met het feit dat de uitbreidingsdoelen het karakter van minimumdoelen hebben. De deelstaatregering verwacht dat regio's en gemeenten zich in het kader van de gestelde minimumdoelen niet zullen beperken tot het halen van het minimum, maar juist een verdergaande inzet zullen tonen, zodat er een kadergebied van in totaal ca. 2% voor windenergieopwekking beschikbaar wordt gesteld. Daarnaast zal de opwekking van windenergie</p>	<p>In de regioplanning aangewezen prioritaire gebieden evenals in de gemeentepanning weergegeven concentratiegebieden buiten prioritaire gebieden, dragen algemeen bij aan het realiseren van de eerdergenoemde doelen inzake de uitbreiding van windenergie. Dit komt overeen met het feit dat de uitbreidingsdoelen het karakter van minimumdoelen hebben. De deelstaatregering verwacht dat regio's en gemeenten zich in het kader van de gestelde minimumdoelen niet zullen beperken tot het halen van het minimum, maar juist een verdergaande inzet zullen tonen, zodat er een kadergebied van in totaal ca. 2% voor windenergieopwekking beschikbaar wordt gesteld. Daarnaast zal de opwekking van windenergie ook worden uitgebreid op een niveau dat uitstijgt boven de prioritaire gebieden in de regioplanning.</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>ook worden uitgebreid op een niveau dat uitstijgt boven de prioritare gebieden in de regioplanning. Hiermee worden er reserves gecreëerd voor onzekerheden bij de feitelijke gebiedsaanwijzing, en wordt de uitbreiding van windenergie na 2025 verder gefaciliteerd.</p> <p>In het kader van waardecreatie door gemeenten, dienen gemeenten zich vroegtijdig in de procedure voor aanwijzing van prioritare gebieden resp. concentratiegebieden voor windenergieopwekking bezig te houden met het waarborgen van de betreffende locatie(s). Door bouwrechtelijke overeenkomsten inzake de waarborging van locaties te sluiten en participatiemodellen te initiëren (bijv. 'burgerwindparken'), kan de acceptatie van de windenergieopwekking worden vergroot en zodoende de snelle implementatie van de energietransitie worden bevorderd.</p> <p>Verdere uiteenzettingen over de planning en goedkeuring van windmolens zijn te vinden in het gemeenschappelijk rondschriven 'Windenergie-Erlass' [verordening inzake windenergie] in de alsdan geldende versie</p>	<p>Hiermee worden er reserves gecreëerd voor onzekerheden bij de feitelijke gebiedsaanwijzing, en wordt de uitbreiding van windenergie na 2025 verder gefaciliteerd.</p> <p><i>De energieatlas van Noordrijn-Westfalen van het Rijksbureau voor Natuur, Milieu en Consumentenbescherming Noordrijn-Westfalen geeft een actueel overzicht van het aantal windturbines, hun prestaties en hun opbrengst en documenteert de voortgang van de uitbreiding van het gebruik van windenergie.</i></p>	<p>Toevoeging van een andere paragraaf; overgenomen van de nu verwijderde toelichting op 10.2-3.</p>
<p>Ad 10.2-3 Omvang van de gebiedsaanwijzingen voor de opwekking van windenergie</p>	<p>Ad 10.2-3 Omvang van de gebiedsaanwijzingen voor de opwekking van windenergie</p>	
<p>Het LANUV-NRW heeft in 2012 een onderzoek gepubliceerd met de titel 'Potenzialstudie Erneuerbare</p>	<p>Het LANUV-NRW heeft in 2012 een onderzoek gepubliceerd met de titel 'Potenzialstudie Erneuerbare</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:																
<p>Energien NRW, Teil 1 – Windenergie, LANUV-Fachbericht 40' (studie naar potentieel windenergie). Deze studie formuleert een hoofdscenario voor NRW en toont in dat verband een gebiedspotentieel aan van in totaal ca. 113.000 ha voor windenergieopwekking in NRW. Dit gebiedspotentieel omvat gebieden voor zowel windmolenparken (vanaf 3 molens) als individuele windmolens. Specifiek voor windmolenparken noemt de studie een gebiedspotentieel van ca. 74.600 ha (zie tabel 20 in genoemde studie).</p> <p>De LANUV-studie naar het windenergiepotentieel toont aan dat de uitbreidingsdoelen van de deelstaat wat betreft windenergieopwekking al op 1,6% van het deelstaatooppervlak (ca. 54.000 ha) realiseerbaar zijn. Zodoende bestaat er voor de regionale planningsinstanties voldoende handelingsruimte voor eigen planologische besluiten. Vanuit planologisch perspectief geniet de ruimtelijke concentratie van windmolens in windmolenparken doorgaans de voorkeur boven locaties voor individuele windmolens. Het potentieel voor windenergieopwekking is verschillend in de diverse plangebieden in NRW; de kadergebieden voor een proportionele bijdrage van de diverse regio's zijn afgeleid uit de resultaten van de genoemde LANUV-studie naar het windenergiepotentieel.</p> <p>Op basis hiervan gelden voor de afzonderlijke planregio's de volgende gebiedsomvang:</p> <table border="0"> <tr> <td>Plangebied Arnsberg</td> <td>18.000 ha (8,9 TWh p.j.)</td> </tr> <tr> <td>Plangebied Detmold</td> <td>10.500 ha (5,6 TWh p.j.)</td> </tr> <tr> <td>Plangebied Düsseldorf</td> <td>3.500 ha (1,7 TWh p.j.)</td> </tr> <tr> <td>Plangebied Köln</td> <td>14.500 ha (8,0 TWh p.j.)</td> </tr> </table>	Plangebied Arnsberg	18.000 ha (8,9 TWh p.j.)	Plangebied Detmold	10.500 ha (5,6 TWh p.j.)	Plangebied Düsseldorf	3.500 ha (1,7 TWh p.j.)	Plangebied Köln	14.500 ha (8,0 TWh p.j.)	<p>Energien NRW, Teil 1 – Windenergie, LANUV-Fachbericht 40' (studie naar potentieel windenergie). Deze studie formuleert een hoofdscenario voor NRW en toont in dat verband een gebiedspotentieel aan van in totaal ca. 113.000 ha voor windenergieopwekking in NRW. Dit gebiedspotentieel omvat gebieden voor zowel windmolenparken (vanaf 3 molens) als individuele windmolens. Specifiek voor windmolenparken noemt de studie een gebiedspotentieel van ca. 74.600 ha (zie tabel 20 in genoemde studie).</p> <p>De LANUV-studie naar het windenergiepotentieel toont aan dat de uitbreidingsdoelen van de deelstaat wat betreft windenergieopwekking al op 1,6% van het deelstaatooppervlak (ca. 54.000 ha) realiseerbaar zijn. Zodoende bestaat er voor de regionale planningsinstanties voldoende handelingsruimte voor eigen planologische besluiten. Vanuit planologisch perspectief geniet de ruimtelijke concentratie van windmolens in windmolenparken doorgaans de voorkeur boven locaties voor individuele windmolens. Het potentieel voor windenergieopwekking is verschillend in de diverse plangebieden in NRW; de kadergebieden voor een proportionele bijdrage van de diverse regio's zijn afgeleid uit de resultaten van de genoemde LANUV-studie naar het windenergiepotentieel.</p> <p>Op basis hiervan gelden voor de afzonderlijke planregio's de volgende gebiedsomvang:</p> <table border="0"> <tr> <td>Plangebied Arnsberg</td> <td>18.000 ha (8,9 TWh p.j.)</td> </tr> <tr> <td>Plangebied Detmold</td> <td>10.500 ha (5,6 TWh p.j.)</td> </tr> <tr> <td>Plangebied Düsseldorf</td> <td>3.500 ha (1,7 TWh p.j.)</td> </tr> <tr> <td>Plangebied Köln</td> <td>14.500 ha (8,0 TWh p.j.)</td> </tr> </table>	Plangebied Arnsberg	18.000 ha (8,9 TWh p.j.)	Plangebied Detmold	10.500 ha (5,6 TWh p.j.)	Plangebied Düsseldorf	3.500 ha (1,7 TWh p.j.)	Plangebied Köln	14.500 ha (8,0 TWh p.j.)	
Plangebied Arnsberg	18.000 ha (8,9 TWh p.j.)																	
Plangebied Detmold	10.500 ha (5,6 TWh p.j.)																	
Plangebied Düsseldorf	3.500 ha (1,7 TWh p.j.)																	
Plangebied Köln	14.500 ha (8,0 TWh p.j.)																	
Plangebied Arnsberg	18.000 ha (8,9 TWh p.j.)																	
Plangebied Detmold	10.500 ha (5,6 TWh p.j.)																	
Plangebied Düsseldorf	3.500 ha (1,7 TWh p.j.)																	
Plangebied Köln	14.500 ha (8,0 TWh p.j.)																	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>Plangebied Münster 6.000 ha (3,0 TWh p.j.) Plangebied van het RVR 1.500 ha (0,8 TWh p.j.)</p> <p>(bron: Potenzialstudie Erneuerbare Energien NRW, Teil 1 – Windenergie, LANUV-Fachbericht 40, Tabelle 28, NRW-Leitszenario Machbare Potenziale in den Planungsregionen)</p> <p>De 'Energieatlas Nordrhein-Westfalen' van het LANUV biedt een actueel overzicht van het bestand aan windmolens, hun vermogen en hun rendement, en documenteert tevens de snelheid waarmee de uitbreiding van de windenergieopwekking voortschrijdt</p>	<p>Plangebied Münster 6.000 ha (3,0 TWh p.j.) Plangebied van het RVR 1.500 ha (0,8 TWh p.j.)</p> <p>(bron: Potenzialstudie Erneuerbare Energien NRW, Teil 1 – Windenergie, LANUV-Fachbericht 40, Tabelle 28, NRW-Leitszenario Machbare Potenziale in den Planungsregionen)</p> <p>De 'Energieatlas Nordrhein-Westfalen' van het LANUV biedt een actueel overzicht van het bestand aan windmolens, hun vermogen en hun rendement, en documenteert tevens de snelheid waarmee de uitbreiding van de windenergieopwekking voortschrijdt</p>	
	<p>Ad 10.2-3 Afstand tussen gebieden/oppervlakten met windmolens</p>	
	<p><i>De deelstaatregering heeft zichzelf ten doel gesteld de uitbreiding van windenergie te hervormen en de acceptatie van windenergie als essentieel onderdeel van de energietransitie te behouden. Een regeling betreffende de afstand tot gevoelige woongebieden zou hieraan een bijdrage kunnen leveren. Voor zover de plaatselijke omstandigheden dit toelaten, moet er een afstand van 1500 meter worden in acht genomen tot de algemene woongebieden.</i></p> <p><i>Indien er een dergelijke voorzorgsafstand wordt in acht genomen, kan er over het algemeen worden aangenomen dat windmolens met nog steeds toenemende hoogte geen visueel deprimerend effect zullen hebben, wat ten koste zou kunnen gaan van de woonruimte en dat de verplichting tot inachtneming niet wordt geschonden. De maatregel neemt daarbij aspecten van het preventieve immissiebeleid, de visueel deprimerende effecten en het schaduweffect in</i></p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
	<p><i>acht en houdt ook rekening met de ruimtelijke ontwikkelings- en ontwerpmogelijkheden van de gemeenten, met name met betrekking tot mogelijke uitbreidingen van bebouwde gebieden.</i></p> <p><i>De gemeentelijke ruimtelijke ordening moet in de context van de vertegenwoordiging van de concentratiegebieden aanzienlijke ruimte creëren in de bestemmingsplannen m.b.t. het gebruik van windenergie.</i></p> <p><i>Een forfaitaire voorzorgsafstand dient in aanmerking genomen te worden bij het maken van beslissingen over prioritare gebieden in de regioplannen en concentratiezones in de bestemmingsplannen. Nadere toelichting op de voorzorgsafstanden is te vinden in het windenergie-decreet van de deelstaat Noord-Rijnland-Westfalen.</i></p> <p><i>Het vervangen van oude centrales (repowering) in bestaande prioritare gebieden voor het gebruik van windenergie- en concentratiezones en in bestaande windmolenparken in gemeenten zonder planning van het windenergiegebruik valt niet onder deze verordening. Dit is bedoeld om rekening te houden met het speciale potentieel van windmolenparken op locaties waar veel wind staat en om het aantal nieuwe installaties te beperken.</i></p>	
Ad 10.2-5 Opwekking van zonne-energie	Ad 10.2-5 Opwekking van zonne-energie	
De opwekking van zonne-energie op en bij bestaande bebouwing heeft voorrang boven het aanleggen van grootschalige zonnecollectoren in open gebieden. Op	De opwekking van zonne-energie op en bij bestaande bebouwing heeft voorrang boven het aanleggen van grootschalige zonnecollectoren in open gebieden. Op	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>het bestaande gebouwenbestand is een groot potentieel aan geschikt oppervlak beschikbaar, dat door een anticiperende ruimtelijke ordening nog verder kan worden vergroot. Handig in dit verband zijn ook zogeheten 'zonnekadasters'.</p> <p>Verder geldt dat locaties voor zonnecollectoren in open gebieden slechts bij wijze van uitzondering in de open ruimte mogen worden aangewezen. Deze locatie-eisen houden rekening met de beschermingsbelangen ten aanzien van de open ruimte en het landschapsbeeld en leveren een bijdrage aan een duurzaam ruimtebeslag. Van wezenlijk belang is dat er geen nieuwe, geïsoleerd in de open ruimte gelegen locaties worden gebruikt, maar locaties die zich vanwege een vroegere gebruiksfunctie reeds door bebouwing kenmerken of die als kunstmatige bouwwerken zijn aangelegd (bijv. ophogingen/stortplaatsen). Dit zorgt ervoor dat conflicten met andere gebruiks- en beschermingsfuncties worden voorkomen, en is tevens van belang in het kader van spaarzaam ruimtebeslag. Vanwege hun hogere ligging in het landschap kunnen bijv. steenbergen of vuilstortplaatsen bijzonder geschikt zijn voor de opwekking van zonne-energie.</p> <p>In tegenstelling tot windmolens en specifieke biomassa-installaties met privileges genieten zonnecollectoren in open gebieden geen planologische privileges. Voor zonnecollectoren in open gebieden, die in het buitengebied als zelfstandige installaties moeten aangelegd, dient een bestemmingsplan te worden opgesteld dat moet worden aangepast aan de tekstuele en cartografische aanwijzingen uit de deelstaatplanning en de regioplannen die op het betreffende plangebied van toepassing zijn</p>	<p>het bestaande gebouwenbestand is een groot potentieel aan geschikt oppervlak beschikbaar, dat door een anticiperende ruimtelijke ordening nog verder kan worden vergroot. Handig in dit verband zijn ook zogeheten 'zonnekadasters'.</p> <p>Verder geldt dat locaties voor zonnecollectoren in open gebieden slechts bij wijze van uitzondering in de open ruimte mogen worden aangewezen. Deze locatie-eisen houden rekening met de beschermingsbelangen ten aanzien van de open ruimte en het landschapsbeeld en leveren een bijdrage aan een duurzaam ruimtebeslag.</p> <p><i>Bovendien valt het gebruik van landbouwgrond niet onder de doelstelling.</i></p> <p>Dit zorgt ervoor dat conflicten met andere gebruiks- en beschermingsfuncties worden voorkomen, en is tevens van belang in het kader van spaarzaam ruimtebeslag. Vanwege hun hogere ligging in het landschap kunnen bijv. steenbergen of vuilstortplaatsen bijzonder geschikt zijn voor de opwekking van zonne-energie.</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
10.3-2 Uitgangspunt 'Eisen ten aanzien van nieuwe locaties in het regioplan'	10.3-2 Uitgangspunt 'Eisen ten aanzien van nieuwe locaties in het regioplan'	
<p>Locaties voor energiecentrales die nieuw in de regioplannen worden vastgelegd, dienen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – een energiecentrale met een minimaal elektrisch rendement van 58% dan wel een uiterst efficiënte energieopwekking middels warmte-krachtkoppeling (WKK) met een totaal rendement van 75% mogelijk te maken; – zodanig op bestaande en geplande stroom- en warmtenetten te worden afgestemd dat er zo min mogelijk ruimte nodig is voor nieuwe leidingtracés en leidinggerelateerde bebouwing; – gegarandeerd een aansluiting op het energienet mogelijk te maken 	<p>Locaties voor energiecentrales die nieuw in de regioplannen worden vastgelegd, dienen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – een energiecentrale met een minimaal elektrisch rendement van 58% dan wel een uiterst efficiënte energieopwekking middels warmte-krachtkoppeling (WKK) met een totaal rendement van 75% mogelijk te maken; – zodanig op bestaande en geplande stroom- en warmtenetten te worden afgestemd dat er zo min mogelijk ruimte nodig is voor nieuwe leidingtracés en leidinggerelateerde bebouwing; – gegarandeerd een aansluiting op het energienet mogelijk te maken 	<p>Deze wijziging dient voor de deregulering. Technische vereisten voor elektriciteitscentrales hoeven niet in de ruimtelijke ordening vastgelegd te worden.</p>
Ad 10.3-2 Eisen ten aanzien van nieuwe locaties in het regioplan	Ad 10.3-2 Eisen ten aanzien van nieuwe locaties in het regioplan	
<p>Om de klimaatdoelen te realiseren (zie hfst. 4 Klimaatbescherming en -adaptie), dient de schommelende energievoorziening uit duurzame bronnen te worden aangevuld door zeer efficiënte en flexibele energiecentrales (zie ook Uitgangspunt 10/1-1).</p> <p>De efficiëntie van een energiecentrale wordt bepaald door het elektrisch rendement en het brandstofrendement (= totaal rendement). Moderne stoom- en gascentrales kunnen bijvoorbeeld al zonder</p>	<p>Om de klimaatdoelen te realiseren (zie hfst. 4 Klimaatbescherming en -adaptie), dient de schommelende energievoorziening uit duurzame bronnen te worden aangevuld door zeer efficiënte en flexibele energiecentrales (zie ook Uitgangspunt 10/1-1).</p> <p>De efficiëntie van een energiecentrale wordt bepaald door het elektrisch rendement en het brandstofrendement (= totaal rendement). Moderne stoom- en gascentrales kunnen bijvoorbeeld al zonder</p>	

Geltender LEP (Stand: 08. Februar 2017)	Änderung LEP (Stand: 15. Dezember 2017)	Anlass/Begründung:
<p>bijzondere inspanningen het in het Uitgangspunt geëiste elektrische rendement van 58% op locatie bereiken. Derhalve kan de ruimtelijke sturing van stoom- en gascentrales vooral vorm krijgen in de aansluiting op het bestaande en geplande stroomnet.</p> <p>Een WKK-installatie geldt als zeer efficiënt conform de Duitse WKK-wetgeving, indien de installatie als zeer efficiënt geldt conform Richtlijn 2004/8/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 inzake de bevordering van warmte-krachtkoppeling op basis van de vraag naar nuttige warmte binnen de interne energiemarkt en tot wijziging van Richtlijn 92/42/EEG (PbEU nr. L 52 pag. 50). Om dit te realiseren moet het WKK-potentieel optimaal worden benut.</p> <p>Door de eisen wat betreft stroomnet als uitgangspunt te nemen, dient de integratie van duurzame energieopwekking in het elektrische systeem van NRW middels zeer efficiënte en flexibele energiecentrales te worden gegarandeerd, en moet tevens de netstabiliteit verder worden gewaarborgd. Aanvullende uitbreiding van netwerken evenals extra beslag op ruimte en landschap dienen zoveel mogelijk te worden voorkomen, zodat ook tegemoet wordt gekomen aan de legitieme belangen van omwonenden wat betreft de bescherming van hun woonomgeving.</p> <p>Voornoemde eisen aan nieuwe locaties voor energiecentrales dienen te worden afgewogen tegen andere eisen aan de energievoorziening, zoals genoemd in Uitgangspunt 10.1-1 'Duurzame energievoorziening'</p>	<p>bijzondere inspanningen het in het Uitgangspunt geëiste elektrische rendement van 58% op locatie bereiken. Derhalve kan de ruimtelijke sturing van stoom- en gascentrales vooral vorm krijgen in de aansluiting op het bestaande en geplande stroomnet.</p> <p>Een WKK-installatie geldt als zeer efficiënt conform de Duitse WKK-wetgeving, indien de installatie als zeer efficiënt geldt conform Richtlijn 2004/8/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 inzake de bevordering van warmte-krachtkoppeling op basis van de vraag naar nuttige warmte binnen de interne energiemarkt en tot wijziging van Richtlijn 92/42/EEG (PbEU nr. L 52 pag. 50). Om dit te realiseren moet het WKK-potentieel optimaal worden benut</p>	

11. Juridische grondslagen en werking

De juridische grondslag voor het LEP wordt gevormd door het federale *Raumordnungsgesetz* (ROG) van 22 december 2008 (zie: *Bundesgesetzblatt* I, pag. 2986 [± Duitse Staatscourant - BGBl.]), laatstelijk gewijzigd door artikel 2 lid 15 van de wet van 31 juli 2017 (BGBl. I pag. 2808), aangevuld door het *Landesplanungsgesetz* (LPIG) van 3 mei 2005 (GV. NRW., pag. 430) en laatstelijk gewijzigd door de wet van 24 mei 2016 (GV NRW pag. 259).

In het kader van federale hervormingen zijn de wetgevende bevoegdheden van de federale overheid en de deelstaten middels een grondwettelijke wijziging anders geregeld. Het rechtsgebied ruimtelijke ordening (RO) werd vanuit de zogeheten *Rahmengesetzgebung* [kaderwetgeving ter nadere invulling door deelstaten] overgeheveld naar de *konkurrierende Gesetzgebung* [wetgeving door deelstaten, tenzij dit botst met federale wetgeving] (artikel 74 lid 1 nr. 31 *Grundgesetz*) zodat de voorschriften van het ROG nu direct van toepassing zijn.

Overeenkomstig § 1 lid 1 ROG dienen het gehele gebied van de Bondsrepubliek Duitsland en alle deelgebieden hiervan door middel van integrale, bovenlokale en sectoroverstijgende RO-plannen (...) ontwikkeld, geordend en gewaarborgd te worden. De ruimtelijke plannen hebben zodoende de functie om verschillende ruimteclaims onderling af te stemmen, conflicten op de diverse planningsniveaus op te lossen en om voorzorgsmaatregelen te treffen ten behoeve van afzonderlijke gebruiksfuncties van de ruimte.

Uit de principes zoals ontwikkeld door het Duits constitutioneel hof [*BVerfG - Bundesverfassungsgericht*] (vgl. BVerfGE 3, 407 [uitspraken van het BVerfG]) kan worden afgeleid of de ruimtelijke ordening op deelstaatniveau grondwettelijk gerechtigd is tot het opstellen van bindende richtlijnen, en zo ja tot welke. Volgens deze principes behelst de ruimtelijke ordening "de integrale, bovenliggende planning en ordening van de ruimte. Zij is bovenliggend omdat zij de bovenlokale planning bevat en diverse sectorale plannen integreert en onderling afstemt." Dit weerspiegelt zich in § 1 ROG, waarin de taakstelling voor de ruimtelijke ordening wordt gegeven.

"De ruimtelijke ordening legt voor de gemeentepanning als bemiddelende instantie tegenover private investeerders en sectorale plannen de ruimtelijke ontwikkelingslijnen vast, in het kader waarvan de grond en bodem voor bebouwingdoeleinden, economische ontwikkeling en infrastructuurprojecten gebruikt en voor ruimtelijke functies gewaarborgd moeten worden (vgl. Runkel § 1 punt 48 in Spannowsky/Runkel/Goppel, commentaar bij het ROG).

Verder dient de ruimtelijke ordening voor het scheiden van onderling onvereenigbare gebruiksfuncties, zoals luchthavens en de hieromheen gelegen bebouwde gebieden (ibid., punt 49).

Een andere taak is het waarborgen van ruimtelijke functies, hetgeen meestal neerkomt op het waarborgen van functies die voor een bepaald gebied bijzonder kenmerkend zijn, tegen ruimteclaims die in economische zin aantrekkelijk toeschijnen. Natuur en landschap, grondwater en recreatie zijn dergelijke functies die door de ruimtelijke ordening in hun ruimtelijke verspreidingsgebied tegenover andere gebruiksfuncties moeten worden gewaarborgd" (ibid., punt 50).

In §2 (Principes van de ruimtelijke ordening) en § 13 ROG (Deelstaatbrede RO-plannen (...)) wordt in dit verband uiteengezet wat vanuit het perspectief van de federale wetgever voorwerp van regeling door de ruimtelijke ordening resp. inhoud van RO- plannen kan zijn. § 2 lid 1 ROG vereist hierbij dat de RO-principes overeenkomstig het ontwikkelingsperspectief van duurzame ruimtelijke ontwikkeling worden toegepast en middels aanwijzingen in RO-plannen nader worden geconcretiseerd. De mogelijke inhoud van RO-plannen wordt hierbij ter illustratie en niet-uitputtend weergegeven in § 13 lid 5 ROG.

RO-plannen hebben tegelijk de functie van een bovenlokaal en sectoroverstijgend plan. Het bovenlokale karakter dient als afgrenzingscriterium tegenover gemeentelijke en lokale plannen. Tevens wordt de invulling van het begrip 'bovenlokaal' mede door het doel van de planning bepaald.

Uit art. 78 lid 2 LVerf NRW [*Landesverfassung - deelstaatgrondwet*] volgt reeds dat het recht op gemeentelijk zelfbestuur niet onbeperkt geldt, maar uitsluitend is gegarandeerd binnen het kader van de toepasselijke wetten, die wederom aan grondwettelijke beperkingen onderhevig zijn en rechtvaardiging behoeven. Zodoende is het bindende karakter van de bepalingen in het LEP voor gemeenten niet principieel in strijd met het gemeentelijke recht op zelfbestuur. Hiertoe is reeds in 2003 eenduidig besloten door het BVwerG (arrest van 15-03-2003 – BverwG 4 CN 9.01), en in een recent arrest van diezelfde rechter is dit opnieuw bevestigd (vgl. BVerwG, arrest van 09-04-2014 – 4 BN 3.14, punt 7).

Het ROG schrijft voor dat in ruimtelijke plannen voor een bepaald plangebied en een vaste middellange periode RO-doelstelling en -uitgangspunten worden vastgelegd inzake de ontwikkeling, ordening en waarborging van de ruimte, en dan met name inzake de gebruiksfuncties van de ruimte (§ 7 lid 1 ROG). Conform § 1 lid 1 zin 1 nr. 1 ROG dient er een deelstaatbreed RO-plan te worden opgesteld.

Het LEP bestaat als deelstaatbreed RO-plan uit tekstuele en cartografische aanwijzingen met bijbehorende toelichtingen. De tekstuele bepalingen die doelstellingen en uitgangspunten betreffen, zijn als zodanig aangemerkt.

Doelstellingen van de ruimtelijke ordening

Doelstellingen van de ruimtelijke ordening zijn conform § 3 lid 1 Nr. 2 ROG bindende voorschriften in de vorm van ruimtelijk en inhoudelijk bepaalde en door de voor de deelstaat- of regioplanning definitief afgewogen tekstuele dan wel cartografische bepalingen in RO-plannen voor de ontwikkeling, ordening en waarborging van de ruimte. Deze dienen door de in § 4 lid 1 ROG genoemde partijen **in acht te worden genomen**. Dat betekent dat het bepalingen en aanwijzingen betreft die strikt bindend zijn en die in het kader van een afweging niet terzijde kunnen worden geschoven.

De gemeentepannen dienen overeenkomstig § 1 lid 4 BauGB aan de ruimtelijke doelstellingen te worden aangepast; in zoverre bestaat er voor de gemeentepanning dus een verplichting tot implementatie van de ruimtelijke doelstellingen.

Uitgangspunten van de ruimtelijke ordening

De uitgangspunten van de ruimtelijke ordening zijn uitspraken inzake de ontwikkeling, ordening en waarborging van de ruimte en dienen als richtlijnen voor latere afwegingen en individuele besluiten. Deze uitspraken dienen overeenkomstig § 4 lid 1 zin 1 ROG **in overweging te worden genomen**. Dat betekent dat in afwegingen telkens rekening dient te worden gehouden met deze uitgangspunten en het eraan toegekende gewicht; zij kunnen na afweging van andere relevante belangen eventueel terzijde worden geschoven.

Bepalingen en aanwijzingen kunnen conform § 7 lid 3 ROG verwijzen naar prioritare, voorbehouden en geschikte gebieden:

- **Prioritaire gebieden** zijn gebieden die voor bepaalde ruimtelijk relevante gebruiksfuncties zijn voorbehouden en die andere ruimtelijk relevante functies in hetzelfde gebied uitsluiten, voor zover deze met de prioritare functies onverenigbaar zijn.
- **Voorbehouden gebieden** zijn gebieden waarbinnen aan bepaalde ruimtelijk relevante gebruiksfuncties bijzonder gewicht wordt toegekend in de afweging met concurrerende ruimtelijk relevante gebruiksfuncties.
- **Geschikte gebieden** zijn gebieden waarbinnen bepaalde ruimtelijk relevante maatregelen of gebruiksfuncties die conform § 35 BauGB in planologisch opzicht moeten worden beoordeeld, geen belemmering mogen vormen voor andere ruimtelijk relevante belangen. Tegelijkertijd geldt hierbij dat deze maatregelen of gebruiksfuncties op andere locaties in het plangebied zijn uitgesloten.

Bij prioritaire gebieden voor ruimtelijk relevante gebruiksfuncties kan conform § 7 lid 3 zin 2 ROG worden bepaald dat deze gebieden tegelijkertijd de status hebben van geschikte gebieden voor ruimtelijk relevante maatregelen of gebruiksfuncties.

De **cartografische gebiedsaanwijzingen in het LEP** gelden als **prioritaire gebieden** met een schaal van 1:300.000, waarbij vanwege deze schaal een minimale weergavedrempel van 150 ha geldt. Daardoor beschikken de planningsniveaus onder de deelstaatplanning (d.w.z. regionale, gemeentelijke en sectorale plannen), over aanzienlijke beleidsruimte om de cartografische aanwijzingen uit het LEP zelfstandig te concretiseren. Daarbij kunnen de prioritaire gebieden zoals cartografisch vastgelegd in het LEP, in de regioplannen worden aangevuld met andere overeenkomstige prioritaire gebieden – ook met afzonderlijke gebieden groter dan 150 ha.

De symbolen die in de regioplannen ten behoeve van de implementatie van het LEP moeten worden gebruikt, zijn vastgelegd en gedefinieerd in de uitvoeringsverordening bij het LPIG (LPIG-DVO).

Louter ter informatie geeft de plankaart van het LEP ook de gebruiksfuncties open ruimte, bebouwde ruimte en bruinkoolwinningsgebieden weer volgens hun actuele afgrenzingen in de regioplannen. Deze louter informatieve weergaven hebben geen rechtswerving, maar dienen uitsluitend om te illustreren bij welke actuele plannen en ruimtestructuren bepaalde tekstuele aanwijzingen in het LEP hoofdzakelijk voor de verdere ontwikkeling van bebouwd en open gebied aansluiten.

Afbeelding 7 illustreert de positie van het LEP binnen het bredere planningsstelsel.